

Redovisning av fotbolls- och ishockeyspelare

- Hur redovisning av spelare påverkar idrottsföreningars ekonomiska ställning

Markus Eriksson och Mattias Svensson

Redovisning 15hp

Halmstad 2016-06-05

Förord

Vi vill börja med att tacka vår handledare jr. dr i redovisningsrätt och universitetslektor i företagsekonomi Kjell Johansson för den vägledning och råd som han bidragit med under studiens gång. Vi vill även tacka de opponenter som gett oss konstruktiv och värdefull kritik under skrivandet av studien.

Halmstad, 2016-06-05

Markus Eriksson

Mattias Svensson

Svensk titel: Redovisning av fotbolls- och ishockeyspelare - Hur redovisning av spelare påverkar idrottsföreningars ekonomiska ställning

Engelsk titel: Accounting of football- and hockeyplayers – How the accounting affects the clubs financial position

Utgivningsår: 2016

Författare: Markus Eriksson och Mattias Svensson

Handledare: Kjell Johansson

Abstract:

Today's accounting is often criticized for not reporting its staff, human capital, as an asset in the balance sheet. The problem is current since human capital generally constitute an increasingly important part of the assets in today's business. This cause a misleading in the financial statements since large differences arise between the fair value and book value. In elite sport clubs, players are an important asset but the valuation approach of the player is very dissimilar in the clubs and between different sports where many clubs still isn't accounting their players.

The purpose of the study is to examine how the elite sport clubs value and reports its human capital, and to analyze how different accounting approach affects the clubs financial position and how well they achieve the qualitative characteristics in accounting. To fulfill this purpose, we carried out a case study of five Swedish elite clubs in football and hockey. The study was conducted with a deductive approach, where the club's annual reports were analyzed, focusing on the areas of equity, earnings and reported players. The study contains a descriptive part where today's accounting is analyzed and a normative part where we examine how the clubs should report their players and the effect this has given in the income statement and the balance sheet. This part also includes an analyze of the affects in the balance sheet if the clubs had activated their own youth talents in the balance sheet.

The results of the study show that the elite football clubs report its players as an asset using the Swedish Football Association's recommendations. The investigated elite hockey clubs don't have prepared recommendations and aren't reporting their players. Our conclusion is that the hockey clubs would benefit from activating their players in the balance sheet but that its not possible with the current system and the lack of transfer fees. The result also shows that the accounting of players had met the report's qualitative characteristics in a better way with the opportunity to activate their own talents in the balance sheet. Our contribution to the subject concludes with a recommendation that the elite clubs in football and hockey in the future should try to find a way to report their own accumulated youth players.

Keywords: Human resources accounting, intellectual capital and human capital

Sammanfattning

Dagens redovisning får ofta kritik för att den inte redovisar dess personal, humankapitalet, som en tillgång i balansräkningen. Problemet är aktuellt då humankapitalet generellt utgör en allt större och viktigare del av tillgångarna i dagens företag. Detta leder till att redovisningen blir missvisande, då stora skillnader uppstår mellan verkligt värde och bokfört värde. I elitidrottsföreningar är spelarna en viktig tillgång men tillvägagångsättet vid värdering av spelare skiljer sig mycket mellan både föreningar och sporterna emellan där många föreningar fortfarande inte redovisar sina spelare.

Syftet med studien är att granska hur elitidrottsföreningar värderar och redovisar sitt humankapital samt att undersöka hur valet av redovisning påverkar föreningarnas finansiella ställning och hur väl de uppfyller redovisningens kvalitativa egenskaper. För att uppfylla syftet genomfördes en studie av 5 stycken utvalda svenska elitidrottsföreningar inom fotboll och ishockey. Studien genomfördes med en deduktiv ansats där föreningarnas årsredovisningar analyserades med fokus på områdena eget kapital, resultat och redovisade spelare. Studien innehåller både en deskriptiv del där dagens redovisning inom elitidrottsföreningarna analyseras och en normativ del där vi undersöker hur föreningarnas bör redovisa spelare och vilken effekt detta hade gett på föreningarnas resultat- och balansräkning. Denna del inkluderar hur redovisningen hade sett ut om föreningarna hade aktiverat sina egna talanger i balansräkningen.

Resultatet av studien visar att elitidrottsföreningarna inom fotbollen redovisar sina spelare som en tillgång efter Svenska Fotbollförbundets rekommendationer. De undersökta ishockeyföreningarna saknar rekommendationer från förbundshåll och redovisar inte sina spelare. Vår bedömning är att ishockeyföreningarna skulle gynnas av att aktivera sina spelare i balansräkningen men att det med rådande system och avsaknaden av transfersummor inte är möjligt. Resultatet visar även att redovisningen av spelare hade uppfyllt redovisningens kvalitativa egenskaper på ett bättre sätt vid möjlighet att aktivera egna talanger i balansräkningen. Vårt bidrag till ämnesområdet utmynnar i en rekommendation till elitidrottsföreningar inom fotboll och ishockey att i framtiden skapa möjlighet till att redovisa egna upparbetade ungdomsspelare.

Nyckelord: Redovisning av mänskliga resurser, intellektuellt kapital och humankapital

Förkortningslista

BFN	Bokföringsnämnden
IAS	International Accounting Standards
IASB	International Accounting Standards Board
IFRS	International Financial Reporting Standards
LAS	Lag (1982:80) om anställningsskydd
ÅRL	Årsredovisningslagen (1995:1554)
IC	Intellektuellt kapital
HA	Hockey allsvenskan
SHL	Swedish Hockey League
IL	Inkomstskattelagen (1999:1229)
UEFA	Union of European Football Associations
BFL	Bokföringslagen
SvFF	Svenska Fotbollförbundet
FAR	Föreningen Auktoriserade Revisorer
TSM	Svensk ishockeys tävlingssystem (administrationsverktyg)

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.1 Bakgrund	2
1.2 Problemdiskussion	3
1.3 Forskningsfrågor	5
1.4 Syfte	5
1.5 Avgränsningar	5
1.6 Disposition	5
2 Metod	6
2.1 Inledning	6
2.2 Forskningsansats	6
2.3 Undersökningsansats	6
2.4 Datamaterial	7
2.4.1 Primär- och sekundärdata	7
2.4.2 Intervju	7
2.4.3 Årsredovisningar	8
2.5 Datainsamling	9
2.6 Reliabilitet	9
2.7 Validitet	9
2.8 Källkritik	10
2.9 Urval årsredovisningar	10
3 Teoretisk referensram	12
3.1 Inledning	12
3.2 Intellectuellt kapital	12
3.2.1 Humankapital	14
3.3 Redovisning av mänskliga resurser	14
3.3.1 Mäta och värdera intellektuellt kapital	15
3.4 K-regelverken	16
3.4.1 K3	16
3.4.2 Tillgång i K3	16
3.5 Materiella anläggningstillgångar	17
3.6 Varulager	17
3.7 Immateriella tillgångar	17

3.8 Legitimitetsteorin.....	18
3.9 Institutionell teori.....	19
3.10 Redovisningens kvalitativa egenskaper	20
3.10.1 Begriplighet.....	20
3.10.2 Tillförlitlighet.....	20
3.10.3 Relevans	21
3.10.4 Väsentlighet	21
3.11 Fotbollens redovisning.....	21
3.11.1 Elitlicens	21
3.11.2 Redovisning av spelare	22
3.12 Redovisning av ishockeyspelare.....	23
3.12.1 Utbildningsersättning.....	23
3.12.2 Direktersättning.....	24
3.12.3 Spelarförsäljning till NHL	24
3.13 Kontroll	25
3.14 Ekonomiska problem	25
3.14.1 Betalningsproblem	25
3.14.2 Balansproblem	25
4. Empiri	26
4.1 Inledning	26
4.2 Fotboll.....	26
4.2.1 Eget kapital	26
4.2.2 Redovisade spelare.....	27
4.2.3 Avskrivningar av spelare	28
4.2.4 Redovisat resultat.....	29
4.2.5 Utveckling av egna spelare	29
4.3 Ishockey	30
4.3.1 Eget kapital	30
4.3.2 Redovisning av spelare	31
4.3.3 Utbildning av spelare	32
4.3.4 Redovisat resultat.....	33
4.4 Mailintervju med Peter Langley	33
4.4 Intervju med Sonny Lundwall – Utbildningsersättning.....	34

5 Analys	35
5.1 Inledning	35
5.2 Deskriptiv del.....	35
5.2.1 Redovisning av fotbollsspelare och ishockeyspelare.....	35
5.2.2 System för ersättningar inom ishockeyn.....	35
5.2.3 Värderingsmetod av spelare.....	36
5.2.4 Redovisning av internt upparbetade tillgångar	36
5.2.5 Yttre påverkan.....	37
5.2.6 Redovisningens kvalitativa egenskaper	37
5.3 Normativ del	38
5.3.1 Redovisning av egna spelare i balansräkningen	38
5.3.2 Redovisningens kvalitativa egenskaper vid aktivering av egna talanger.....	40
6 Slutsats	42
6.1 Inledning	42
6.2 Studiens slutsatser	42
6.2.1 Deskriptiv del.....	42
6.2.2 Normativ del	43
6.2.3 Sammanfattning	44
6.3 Förslag på framtida forskning.....	44
Litteratur	45
Bilagor.....	48
Bilaga 1- Intervjuguide Sonny Lundwall.....	48
Bilaga 2 - Intervjuguide Peter Langley.....	50
Bilaga 3 - Tabell fotboll 2004- 2014.....	51
Bilaga 4 - Tabell ishockey 2004- 2014.....	54
Bilaga 5 - Allsvenskan år 2014.....	56
Bilaga 6 – Swedish Hockey League år 2014	57

Figurförteckning

Figur 1: Intellektuellt kapital	13
Figur 2: Legitimitetsteorin	18
Figur 3: Eget kapital i fotbollsklubbar	26
Figur 4: Redovisade spelare i fotbollsklubbar	27
Figur 5: Resultat i fotbollsklubbar	28
Figur 6: Kostnad för utveckling av fotbollsspelare	29

Figur 7: Eget kapital i ishockey	30
Figur 8: Redovisade spelare i ishockey	31
Figur 9: Kostnad för utveckling av ishockeyspelare	32
Figur 10: Resultat i ishockeyklubbar	32
Figur 11: Eget kapital i fotbollsklubbar - Normativt	38
Figur 12: Eget kapital i ishockeyklubbar - Normativt	39

1 Inledning

1.1 Bakgrund

I IASB:s föreställningsram för utformning av finansiella rapporter p. 49a definieras en tillgång som:

“En tillgång är en resurs över vilken företaget har det bestämmande inflytandet till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar för företaget i framtiden”.

Det går således att se två huvudpunkter som måste uppfyllas för att ta upp en tillgång i balansräkningen. Det skall finnas ett bestämmande inflytande och det skall ge företaget framtida ekonomiska fördelar. Tillgångar som förväntas användas under mer än en period kallas för anläggningstillgångar. När dessa tillgångar köps aktiveras de i balansräkningen och skrivs sedan av över sin nyttjandeperiod (Edenhammar, Liledahl, Nordberg & Thorell, 2015 s. 69). Anläggningstillgångar delas in i två grupper, materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar. De materiella anläggningstillgångarna har fysisk form (IAS 16 p. 6). De immateriella tillgångarna är identifierbara tillgångar utan fysisk form (IAS 38 p. 8). En immateriell tillgång kan dock i vissa fall ha fysisk form. Det blir då en bedömning över om det är den materiella eller immateriella delen av tillgången som är mest betydande (IAS 38:4). Här exkluderas dock monetära tillgångar (IAS 38 p. 8). Johansson (2010, s. 280) belyser detta med ett exempel på en tavla målad av en känd konstnär. Då det materiella värdet av ram, målarfärg mm. i princip alltid har ett lägre värde än det konstnärliga värdet anses det som en immateriell tillgång trots att tavlan har fysisk form. Om en tillgång inte går att identifiera kallas den för goodwill. Detta kan uppstå om t.ex. priset vid ett rörelseförvärv överstiger nettot av identifierbara tillgångar och skulder (Marton, Lumsden, Lundqvist & Pettersson, 2012, ss. 91-92).

Då många företag gått från att vara produktions- till kunskapsbaserade företag kan detta påverka redovisningen. Kritik som har växt fram inom redovisningen de senaste åren är att redovisningen blivit mindre användbar då den avspeglar materiella tillgångar på ett tydligare sätt än de immateriella tillgångarna. Detta samtidigt som kunskap blivit en alltmer betydelsefull resurs inom flera branscher t.ex. konsultbranschen (Marton, et al., 2012, s. 218). Detta skapar problem för företag inom dessa områden då tillgångsdefinitionens utformning gör det svårt för företagen att redovisa människor som tillgång.

Det har även funnits mycket kritik till att sätta pris på människor och hur det i så fall skulle gå till (Newell, 1972, s. 1). Redan under sextiotalet började Gröjer och Johansson (1996, ss. 18-20) undersöka vikten av att värdera personalen som en resurs i balansräkningen. Beteckningen för detta kom att kallas för Human Resource Accounting som på svenska står för redovisning av mänskliga resurser. Syftet var att kunna värdera nyttan av personalens insatser ur ett ekonomiskt perspektiv, vilket kallades för nyttoanalys. Flertalet ekonomer ansåg dock att människan inte bör värderas som en tillgång då tillgångar är till för människans skull (Gröjer & Johansson, 1996, ss. 18-20).

Annan problematik för företagen är att de inte kan anses ha bestämmande inflytande över sina anställda vilket är ett av de kriterier som ställs enligt K3 p. 2.12 för att klassa de anställda som en tillgång. För att ta upp en tillgång i balansräkningen måste flera krav vara uppfyllda. Enligt

IASB:s föreställningsram för utformning av finansiella rapporter p. 89 krävs bland annat att anskaffningskostnaden eller värdet på tillgången ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt. Detta är inte det största problemet, däremot har företaget normalt sätt inte kontroll över dess personal. I normalfallet ska detta ske genom att tillgången är juridiskt skyddad. En anställd är dock normalt sätt fri enligt lag att när som helst säga upp sin anställning (4 § LAS). Men i vissa fall kan det förekomma avtal där den anställde är bunden mot ett avtal. Det finns således oftast en problematik för företag vid fastställande av den anställdes nyttjandeperiod. Denna osäkerhet leder till att företaget inte kan anses ha bestämmande inflytande över personalen (Marton et al., 2012, s. 402). För idrottsföreningar som exempelvis ishockey och fotboll på elitnivå finns dock vanligtvis ett kontrakt vilket gör att bestämmande inflytande i många fall kan anses finnas över spelaren (Johansson, 2010, ss. 305-307). Av denna anledning finns det en möjlighet att ta upp spelarna som tillgång i balansräkning.

Idrotten är ett område där det blir mer och mer pengar i rörelse. I en jämförelse av idrottsföreningarnas omsättning mellan år 2007 och år 2013 kan en tydlig ökning utläsas och fotbollen och ishockeyn är inga undantag. Omsättningen inom ishockeyn har stigit från ca 60 miljoner kronor till ca 270 miljoner kronor och inom fotbollen stigit från ca 390 miljoner kronor till ca 500 miljoner kronor (Riksidrottsförbundet, 2008, s. 6; Riksidrottsförbundet, 2014, s. 9). I en granskning av 160 svenska idrottsklubbar, gjord av Ekot år 2013, framkom att 56 % av klubbarna hade något föreläggande hos kronofogden. I denna grupp var alla ishockeyklubbar inräknade bortsett från Skellefteå AIK (Ekot, 2013). Detta belyser det problem som uppkommer inom idrottsrörelsen när organisationerna växer snabbt ekonomiskt. Shallström (2014, s. 16) belyser att fotboll är en sport där stora transfersummor betalas mellan klubbar vid handel av spelare. Detta har skapat ett behov att kunna redovisa fotbollsspelarna som en tillgång istället för att redovisa dem som en kostnad. Redovisning av spelarköp som kostnad kan vara bidragande till stora svängningar i resultatet. Det är av denna anledning som fotbollen blivit en föregångare vad gäller anpassad redovisning av människor, dvs. de har utformat ett tillvägagångssätt att redovisa fotbollsklubbarnas spelare (Johansson & Johrén, 2007, s. 70). År 2002 gav svenska fotbollförbundet ut sina egna riktlinjer för hur fotbollsklubbar på elitnivå skall redovisa sitt humankapital. Dessa riktlinjer skapade möjligheten att aktivera humankapital i balansräkningen (Svenska fotbollförbundet, 2009, ss. 11-12).

1.2 Problemdiskussion

Dagens redovisning får ofta kritik för att humankapital i form av personal och kunskap inte syns i företagets balansräkningar (Sheedy-Gohil, 1996, s. 16). Problemet är aktuellt då humankapitalet generellt utgör en allt större och viktigare del av tillgångarna i dagens företag (Jacksson, 2015, s. 6). I företagets humankapital ingår individuell förmåga, kunskap, skicklighet och erfarenhet hos personal och ledning (Gröjer & Johansson, 1996, s. 55). I vissa branscher som t.ex. i konsultranden ligger företagets värde till stor del i personalen medan andra företag har materiella tillgångar som den största intäktskällan. För företag med materiella tillgångar är det idag enkelt att få in värdet i balansräkningen då dagens regelverk tillåter detta. Denna möjlighet finns inte på ett liknande vis i kunskapsföretag (Motokawa, 2015, ss. 159-160). I ett företag där humankapitalet utgör en stor del av tillgångarna riskerar redovisningen att bli missvisande när humankapitalet inte tas upp i balansräkningen. Det leder till att redovisat värde inte avspeglar verkligheten och därmed inte visar den rättvisande bild som den är menad att göra (Johansson, 2010, s. 90). Enligt Edvinsson och Malone (1998, ss. 18-22) har det alltid existerat temporära skillnader mellan marknadens värdering och det

redovisade värdet av företag. Denna skillnad har blivit mer påtaglig, i t.ex. USA brukar företags genomsnittliga marknadsvärde ligga mellan två till nio gånger över dess faktiska tillgångar. I detta värde anser Edvinsson och Malone (1998, s. 22) att en stor del utgörs av humankapitalet.

Fotboll och ishockey är de sporter som omsätter mest pengar i svensk idrott (Riksidrottsförbundet, 2014, s. 9). Då det rör sig om allt större summor blir redovisningen mer komplex och det ställer högre krav på redovisningskunskapen. Svenska fotbollförbundet skapade som sagt år 2002 egna riktlinjer vad gäller redovisning av spelare. Dessa avser klubbar med elitlicens. Elitlicens innebär att klubben uppfyller de krav svenska fotbollförbundet ställer för spel i de högre divisionerna. För de klubbar som innehar elitlicens skall redovisning ske efter specifika riktlinjer som svenska fotbollförbundet utger (Svenska fotbollförbundet, 2009). Svenska ishockeyförbundet väljer däremot att följa riksidrottsförbundets riktlinjer vad gäller redovisning. Där finns inga riktlinjer angående hur spelare ska redovisas och det är således upp till respektive ishockeyklubb att göra sin egen tolkning för hur redovisning av spelare skall ske. Det är möjligt att det kan skapa en osäkerhet kring hur de ska värdera spelarna.

Det finns dock ett motstånd till att ta upp människor som tillgångar i redovisningen. Bland annat anses detta gå emot människors lika värde och anses således oetiskt (Newell, 1972, s. 1). Jauch och Skigen (1974, ss. 33-36) anser att ett bestämmande inflytande aldrig kan anses uppfyllt när vi talar om människor. Även om organisationer inom professionell idrott äger ett kontrakt för en individ finns det inget krav för dem att delta. Detta skulle argumentera emot att en människa kan behandlas som en tillgång. Av denna anledning anser Jauch och Skigen (1974, ss. 33-36) att det inte är möjligt att sätta ett specifikt värde på en människa. De anser således att en sådan redovisning skulle bli mer missledande än hjälpfull (Jauch & Skigen, 1974, ss. 33-36).

Vid köp av spelare uppkommer problematik i flera avseenden. Först måste det avgöras om kostnaden kan aktiveras i balansräkningen. Därefter krävs en bedömning om tillgången skall klassificeras som materiell eller immateriell tillgång (Johansson, 2010, s. 280). Efter aktivering som materiell eller immateriell tillgång ska sedan tillgångens värde bestämmas. Antingen till anskaffningsvärde eller marknadsvärde (Johansson, 2010, s. 178 & s. 142). Vid spelarköp finns alltid ett anskaffningsvärde vilket utgörs av spelarens övergångssumma. Detta underlättar värdering av spelaren. Däremot uppstår det problem när det kommer till redovisning av klubbars egna talanger. Det gäller de spelarna som klubben själva har utvecklat, ofta från tidig ålder. En konsekvens blir att dessa spelare sällan har något anskaffningsvärde. Därför blir värderingsfrågan desto svårare för klubbar som satsar på utveckling av egna talanger. Här finns inget fast värde och värdering av människor skapar alltid en etisk problematik (Gall, 1988, s. 22). Spelaren kan ha ett högt marknadsvärde som stigit under spelarens utveckling. Om köpet istället faller utanför tillgångsdefinitionen kommer den istället via resultaträkningen att bli en kostnad. Det är på detta sätt som spelare har redovisats bakåt i tiden och som även fortfarande sker inom ishockeyn (riksidrottsförbundet, 2013; Svenska fotbollförbundet, 2009). Detta kan dock skapa problem då klubbarnas omsättning av spelare, och värdet på dessa, har blivit allt mer omfattande. Stora spelarköp kan skapa påtagliga minusposter i resultaträkningen under vissa perioder vilket belastar resultatet hårt, vilket även strider mot rimlig försiktighet enligt ÅRL 2 kap. 4 § p. 3 (Johansson, 2010, s. 307). Problematiken som uppstår är att ett stort minusresultat riskerar att radera ut stora delar av det egna kapitalet. Detta leder till att företag tvingas göra en

kontrollbalansräkning om halva det egna kapitalet skulle vara förbrukat (Johansson, 2007, s. 344). I värsta fall kan det sluta i tvångslikvidation (Johansson, 2007, s. 342).

1.3 Forskningsfrågor

Problemdiskussionen utmynnar i nedanstående forskningsfrågor.

- Hur klassificeras och värderas fotbollsspelare respektive ishockeyspelare i redovisningen, samt hur påverkar detta balans- och resultaträkningen?
- På vilket sätt bör spelare redovisas för att uppfylla redovisningens kvalitativa egenskaper?

1.4 Syfte

Det första syftet med denna studie är att undersöka hur fotbollsspelare respektive ishockeyspelare klassificeras, värderas och vilka upplysningar som lämnas i föreningarnas finansiella rapporter, samt hur redovisningen påverkar föreningars finansiella ställning.

Det andra syftet med denna studie är att undersöka om de redovisningsregler som finns idag är kompletta utifrån redovisningens kvalitativa egenskaper eller om det finns behov av förändring.

1.5 Avgränsningar

Vi har i denna studie valt att avgränsa oss till svenska ishockeyklubbar i Swedish Hockey League (SHL) och svenska fotbollsklubbar i fotbollsallsvenskan. Dessa idrotter valdes då de omsätter mycket pengar vilket gör att redovisningen har en viktig roll inom dessa sporter. Vi har valt att studera idrottsklubbarna med hjälp av deras årsredovisningar under räkenskapsåren 2004-2014.

1.6 Disposition

Studiens disponeras i fortsättningen på följande sätt. I kapitel 2 beskriver vi metoden och en redogörelse sker av de metodiska val som studien är baserad på. Vi presenterar även val av forskningsansats och undersökningsansats och går igenom studiens trovärdighet, datamaterialet, urvalet och källkritik. Kapitel 3 innehåller den teoretiska referensramen där en redogörelse görs för begreppet intellektuellt kapital och grunderna vid värdering av mänskliga resurser. En redogörelse sker även för redovisning teori, tillgångsdefinitioner, kvalitativa egenskaper och fotbollens- respektive ishockeyns regelverk vid redovisning av spelare. I kapitel 4 presenteras materialet som samlats in från fotboll- och ishockeyklubbarnas årsredovisningar. Kapitlet inleds med materialet från fotbollsklubbarna och avslutas med materialet från ishockeyklubbarna. I kapitel 5 analyseras studiens empiri utifrån den teoretiska referensramen i kapitel 3. Avslutningsvis kommer vi i presentera våra slutsatser och besvara forskningsfrågan under kapitel 6, samt föra en diskussion kring vårt valda ämne och ge förslag på vidare forskning.

2 Metod

2.1 Inledning

I detta kapitel beskrivs tillvägagångssättet vid uppbyggnaden av studien och en redogörelse sker av de metodiska val som undersökningen är baserad på. Inledningsvis presenteras val av forskningsansats och undersökningsansats för att sedan gå igenom studiens genomförande och metodreflektion. Avslutningsvis går vi igenom reliabilitet, validitet, källkritik samt presentation av datamaterialet och vilket urval som gjorts.

2.2 Forskningsansats

Studiens forskningsansats är av deduktiv karaktär. Enligt Patel och Davidson (2011, s. 23) utgår den deduktiva metoden ifrån befintlig teori och applicerar den på insamlad data för att dra slutsatser. I denna studie har vi på detta sätt applicerat befintlig teori från teorikapitlet på insamlad empiri. Empirin består av insamlad data från klubbarnas årsredovisningar och även två intervjuer. Med detta arbetssätt stärks i allmänhet objektiviteten då utgångspunkten finns i befintlig teori. Studien blir också mindre färgad av forskarens subjektiva uppfattningar. Den deduktiva metoden bygger i grunden på den induktiva metoden. Den induktiva metoden kan ses som motsatsen till den deduktiva metoden, och syftar istället till att ta fram ny kunskap för att sedan forma teorier (Patel & Davidson, 2011, s. 23).

Studien är deskriptiv där vi beskriver hur fotbolls- och ishockeyklubbar redovisar sina spelare. Studien avslutas med en normativ del. Normativ betyder preskriptiv eller föreskrivande och den normativa metoden beskriver hur redovisningen bör vara utformad (Deegan & Unerman, 2011, ss. 10-11). I denna del beskriver vi hur redovisningsreglerna bör vara utformade och hur klubbarna bör redovisa sina egna upparbetade spelare, dvs. vanligen ungdomar som inte hade något anskaffningsvärde när de kom till föreningen. Studiens normativa del åskådliggör hur redovisningen hade sett ut om klubbarna hade redovisat sin ungdomsverksamhet och egna talanger i balansräkningen och om ishockeyklubbarna hade följt fotbollens spår och redovisat sina egna spelare. På detta sätt ser vi vilken inverkan dessa skillnader hade haft på redovisningen och även vilka incitamenthöjande effekter förändringen hade kunnat skapa gällande exempelvis satsning på egna talanger.

2.3 Undersökningsansats

Den samhällsvetenskapliga forskningen brukar uppdelas i kvalitativa och kvantitativa metoder även om många studier inte uteslutande tillhör den ena eller andra kategorin (Bryman & Bell 2011, s. 628). Studien innehåller en kvantitativ del där vi fokuserar på siffror och studerar olika poster i klubbarnas resultat- och balansräkning och även jämför förändring i posterna över tid. Vi studerar spelare, hur dessa är redovisade, eget kapital och resultat. Studien innehåller även en kvalitativ del med intervjuer för att ge en djupare förståelse för hur spelarövergångar i respektive sport fungerar. En kvantitativ studie bygger på analys av siffror (Patel & Davidson 2011, s. 111). Det är denna metod som används vid analys av klubbarnas resultat och balansräkning. Denna metod ger en hög extern giltighet och kan beskriva ett givet förhållande relativt exakt. Fördelningen av data kan beskrivas i siffror eller procent vilket ger bättre mätbarhet än ord (Jacobsen, 2002, s. 147). För att göra bedömningarna utifrån de olika

sporternas behov måste vi dock ha en djupare förståelse för hur betalning, mm. fungerar. Detta sker i form av en kvalitativ del där vi utför intervjuer med specifika personer från respektive förbund. Här tillhandahålls respondentens svar i form av yttringar och förklaringar som sammanställs i ord och meningar istället för siffor. Den kvalitativa metoden kännetecknas av att den tillämpas då syftet är att skapa en djupare kunskap för ett specifikt fenomen (Patel & Davidson, 2011, ss. 119- 120).

2.4 Datamaterial

2.4.1 Primär- och sekundärdata

Inom samhällsvetenskaplig forskning definieras två begrepp när det gäller datainsamling, primär- och sekundärdata. Insamling av primärdata innebär att forskaren samlar in upplysningar för första gången medan sekundärdata baseras på upplysningar som annan part redan har samlat in (Jacobsen, 2002, s. 153). Begreppen ger således uttryck för forskarens närhet till informationslämnaren och uppdelningen hjälper till att åskådliggöra forskarens förmåga att ifrågasätta empirin och att vara källkritisk (Patel & Davidsson 2011, s. 69). Vid primärdata i form av exempelvis intervjuer som forskaren personligen har utfört bör forskaren kunna nå högre styrka i validitet och reliabilitet än intervjuer som forskaren inte varit en del av. Forskaren bör således ha större möjlighet att bedöma trovärdigheten i primärdata än sekundärdata. Detta gör att det är av betydande vikt att utförligt beskriva vad empirin grundas på och vilken typ av teori som har legat till grund till det empiriska resultatet. Detta för att läsaren ska kunna få en ökad förståelse och inblick i vad empirin grundas på (Patel & Davidsson 2011, s. 69). Den här studien består mestadels av sekundärdata då vi undersöker föreningarnas årsredovisningar, alltså data som klubbarna själva har sammanställt som vi sedan tar del av.

2.4.2 Intervju

Systemen för spelarövergångar fungerar på olika sätt i de olika sporterna och är av central betydelse i studien. Vi har av den anledningen valt att komplettera den information som finns publicerat på respektive förbunds hemsida med intervjuer. Detta för att få en komplett bild över hur spelarövergångar fungerar och på så vis öka studiens validitet och reliabilitet. Den ena intervjun utfördes via telefon och den andra intervjun över mail. Detta berodde på att det var olika typ av information som söktes. Telefonintervjun utfördes med ett semistrukturerat tillvägagångssätt. Intervjun hade strukturerade inslag i form av förstrukturerad intervjuguide med tema och en fast ordningsföljd av frågor. Däremot fick respondenten svara öppet utan fasta svarsalternativ, vilket gör intervjun semistrukturerad (Jacobsen, 2002, s. 163). Vid en jämförelse mellan telefonintervju kontra mailintervju är den största skillnaden att respondenten vid mailintervju har mer tid att forma ett svar och då har möjlighet att göra research vid behov. Valet av mailintervju med Peter Langley gjordes då vi var ute efter en övergripande bild av ishockeysystemet inom redovisning av spelare. Mailintervjun hade ett mer ostrukturerat tillvägagångssätt där följdfrågor ställdes utifrån de svar respondenten lämnade. Respondenten fick även här lämna öppna svar. Tillvägagångssättet som användes vid mailintervjun gav oss således möjlighet att utforma nya frågor och gå djupare kring vissa områden. Intervjuerna användes som ett hjälpmedel att få en djupare förståelse av ishockeysystemen och få svar på frågor där informationen inte kunde finnas från annan källa.

Fördelen med telefonintervju kontra fysiskt möte var att det var tidseffektivt för oss och gav oss möjligheten att fokusera mer på andra delar. Då vi inte har utfört intervjuerna genom fysiska möten minskar även den så kallade ”intervjuareffekten”. Intervjuareffekten består av den påverkan som intervjuaren kan ha på respondenten och dennes svar (Jacobsen, 2002, s. 162). Vår bedömning är dock att risken för påverkan av respondentens svar från utomstående faktorer är av minimal påverkan då informationen vi söker inte är av känslig karaktär och inte syftar till några åsikter utan endast fakta. Nackdelen med telefonintervju i förhållande till fysiskt möte är att vi vid telefonintervjun endast har möjlighet att använda ett av våra 5 sinnen, hörselsinnet. Detta leder till att vi inte har möjlighet att ta hänsyn till respondentens ansiktsuttryck, kroppsspråk och andra yttre faktorer som kan ha påverkat respondentens svar. Vår bedömning är dock som sagt att risken är minimal att yttre faktorer skulle påverka respondentens svar då intervjun inte gäller någon känslig information. Det anses därför mycket osannolikt att respondenten skulle ha incitament till att förvränga svaren.

Inom fotbollen krävdes inga intervjuer angående system kring redovisning av spelare. Detta då svenska fotbollsförbundet har utformat bestämda ekonomikrav på de klubbar som innehar elitlicens och utformat ett regelverk över hur dess redovisning ska se ut (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009). I detta regelverk har vi fått tag i den relevanta informationen vi varit i behov av. Inom ishockeyn har det varit svårare att få en fullständig insikt i hur de redovisar spelare och hur systemet ser ut angående utbildningsersättning, spelarövergångar till NHL, spelarövergångar mellan SHL och spelarövergångar från lägre divisioner till SHL. Detta har skapat problematik då vi inte hittat hur de redovisar spelare och vilka övergångssummor som finns. Stor del i inledningsfasen lades därför på att få en fullständig förståelse över vilka system som gäller inom ishockeyn. Kontaktförsök togs med sportchefer inom SHL-klubbar, ansvariga inom ishockeyförbundet och sportchefen för SHL respektive sportchefen för HA. I slutändan blev vi hänvisade till Peter Langley, administrativ chef på ishockeyförbundet som genom en mail-intervju gav oss värdefull information som vi kunde gå vidare med. Det uppstod dock problematik då Peter nämnde att det fanns två system där ishockeyn diskuterade ett nytt system med förhoppning att gå över till detta system helt i framtiden. Han hänvisade oss att ta kontakt med Sportchefen på SHL och HA för att få fullständig information om systemen. Sportchefen på SHL avböjde intervju men Sonny Lundwall på HA ställde upp på en givande intervju efter att först ha svarat på grundläggande frågor via en mailkonversation. De satt i förhandlingar angående systemet gällande utbildningsersättning och därefter gav Sonny oss de slutgiltiga besluten kring systemet som bestämdes den 18 april 2016. Det visade sig att det gamla fondsystemet skulle behållas vilket gör det svårt för ishockeyklubbar att redovisa spelare.

2.4.3 Årsredovisningar

Den kvantitativa delen av empirin består till att börja med av årsredovisningar från SHL-seriens ishockeylag och Allsvenskans fotbollslag. Därefter väljs de 5 klubbar med störst tillgångar inom respektive idrott. Sedan utformas tabeller där klubbarnas eget kapital, totala kapital och summan av redovisade spelare jämförs över tid. Dessa klubbar valdes för att betydelsen av hur de redovisar sina spelare är som störst här och det rör sig generellt om större summor. Vi fokuserar främst på materiella/immateriella tillgångar då eventuellt humankapital/redovisade spelare redovisas här. Vi undersöker även posterna eget kapital och resultat för att få en bild av hur humankapitalet påverkar värdena på dessa poster och vilken effekt det får på balans- och resultaträkningen.

Det visade sig svårt att få tag i årsredovisningar av alla klubbarna och då framförallt över hela 10 års perioden. Tillvägagångssätt som användes för att få tag i de årsredovisningar som inte fanns tillgängliga på klubbarnas respektive hemsidor, var genom att maila klubbarna och be om de eftersökta årsredovisningarna. Inom fotbollen fick vi på detta sätt tag i resterande årsredovisningar bortsett från 2004 års årsredovisning i AIK. Däremot inom ishockeyn blev vi tvungna att ringa de klubbar som inte givit svar via mail. För Linköping och Luleå del saknas det dock några årsredovisningar trots försök att få tag i dem via mail och telefon.

2.5 Datainsamling

Insamling av information kan delas upp i fem steg. I första steget gjordes en bred och grundlig informationssökning för att få en fördjupad kunskapsbakgrund inom både redovisning av humankapital samt respektive sports regelverk som används idag. I ett andra steg sökte vi i databaser upp vetenskapliga artiklar, relevant litteratur och lagar för att skapa en teoretisk referensram. I ett tredje steg hämtade vi hem årsredovisningar ifrån samtliga fotboll- och ishockeyklubbar i de högsta divisionerna i Sverige för att sedan välja ut fem klubbar i respektive sport som är störst ekonomiskt. På dessa klubbar utförs därefter en djupare analys över tid. I steg fyra analyseras insamlad data utifrån teorin. I ett femte steg använder vi den kunskap vi fått för att utforma typfall och visa på skillnaden för ishockeyn vid tillämpning av ett liknande system som fotbollen använder.

Vid sökning efter vetenskapliga artiklar i andra steget i studien användes i huvudsak sökorden *human resources accounting*, *intellectual capital* och *human capital*. I urvalet av annan litteratur har vi dels använt kurslitteratur ifrån tidigare studier på Högskolan i Halmstad. Vi har även använt litteratur från författare som andra vetenskapliga arbeten frekvent har refererat till. Samt även relevant litteratur som vår handledare Kjell Johanson har rekommenderat.

2.6 Reliabilitet

Reliabiliteten är ett begrepp som beskriver studiens trovärdighet, dvs. om det går att upprepa studien och få samma resultat (Ejvegård, 2009, ss. 77-78). Vi anser att studiens reliabilitet är hög. Det grundas på att den information vi använt kommer direkt ifrån idrottsklubbers årsredovisningar. De intervjuer som är gjorda syftar inte till någon känslig information utan endast till en förståelse av systemet, vilket minskar risken för missvisande svar. Den teori som används finns att tillgå fritt ifrån databaser och bibliotek, vilket således finns tillgängligt för allmänheten.

2.7 Validitet

Validitet är ett begrepp som beskriver om studien mäter det som den är avsedd att mäta. Måtten som används måste således vara relevanta och fungera som mått även för andra. Ett konkret exempel är om vi är ute efter att mäta ytan på länder och använder antal invånare som måttstock kommer vi se att detta mått blir missvisande och inte fungerar. Istället bör förslagsvis kvadratkilometer användas som mått. Kvadratkilometer är i detta fall det mått som ger den högsta validiteten (Ejvegård, 2009, s. 80). För att få en hög validitet har vi valt att till

största delen grunda studien på information ifrån årsredovisningar. Detta är normalt sett en tillförlitlig informationskälla som grundar sig i lagar samt att auktoriserade revisorer utfört revisioner på dessa. Således anses årsredovisningar ge en pålitlig information. Intervjuerna är utförda på personer inom ishockeyn som arbetar inom det aktuella området vi efterfrågar. Intervju genomfördes med Peter Langley Administrationschef Svenska Ishockeyförbundet där intervjun syftade till att få en djupare förståelse av systemet inom ishockeyn gällande spelarövergångar och utbildningsbidrag. Peter Langley arbetar just med dessa frågor och anses därför vara en pålitlig källa. Den andra intervjupersonen, sportchef Sonny Lundwall intervjuades senare efter vi fått en djupare förståelse av hur systemet inom ishockeyn såg ut. Intervjun med Sonny Lundwall gjordes för att få de senaste uppdateringarna av utbildningsersättningen inom ishockeyn där det har förts diskussioner om att byta system. Sonny Lundwall ansågs pålitlig då han arbetade med dessa frågor och även var med vid senaste mötet (14 april i år) gällande förändringar av utbildningsersättning. Det kan tilläggas att Peter Langley rekommenderade oss att ta kontakt med Sonny Lundwall. Inom fotbollen fanns all information gällande regelverk av redovisning av spelare tillgänglig på fotbollförbundets hemsida och i fotbollens egna regelverk för fotbollsklubbar med elitlicens. Således fanns inget behov av att göra kompletterade intervjuer likt inom ishockeyn.

Enligt Jacobsen (2002. s. 259) handlar en stor del av validiteten om att kritiskt granska sina källor. Detta innefattar att intervjuerna är av rätt personer, att det är vetenskapliga artiklar och att den litteratur som är vald är av god kvalitet och innehåller relevant information för ämnet. Detta är något som vi genomgående lagt fokus på i denna studie.

2.8 Källkritik

Studien har framförallt ett deduktivt tillvägagångsätt som alltså utgår från befintlig teori som appliceras på införskaffad data. Som nämns tidigare stärker detta objektiviteten och minskar risken för att studien ska bli färgad av forskarens subjektiva uppfattning minskas. Den sekundära data som hämtats och nyttjats i studien har valts efter begrundan och består av tryckta källor i form av böcker och vetenskapliga artiklar. Artiklarna som har använts i studien har konsekvent varit peer-reviewed med ett par undantag. Begreppet peer-review innebär att artikeln har granskats av en sakkunnig inom området (Vetenskapsrådet, 2015). Artiklarna utan peer-review har använts då de ansetts ha relevans för studien. Undantagen har endast gjorts då det gällt generell teori och allmänna faktauppgifter som vi ansett haft hög tillförlitlighet. Dessa artiklar har använts i andra studier och varit publicerade i journaler med god reputation. Böckerna som använts har frekvent förekommit i andra vetenskapliga arbeten, avhandlingar eller blivit skrivna av erkända författare med flera års forskning inom området.

2.9 Urval årsredovisningar

Som utgångspunkt sammanställdes en tabell över de allsvenska fotbollsklubbarnas årsredovisningar för år 2014. Allsvenskan bestod under 2014 års upplaga av 16 lag, dock bantades sammanställningen ner till 15 lag då det uppstod problem att tillhandahålla Åtvidabergs årsredovisning. Sammanställningen bestod av klubbarnas totala tillgångar och redovisade spelare. Denna tabell användes för att ta fram ett urval av 5 klubbar med höga totala tillgångar och gärna högt värde av redovisade spelare. De utvalda klubbarnas årsredovisningar skulle därefter analyseras över 10 års tid och i och med att inte alla klubbar

lämnade ut årsredovisningar över alla dessa år fick vi “gå ner i stegen” för att få ett komplett urval.

Utifrån nämnda kriterier mynnade urvalet ut i följande fotbollsklubbar:

- AIK
- Malmö FF
- IF Elfsborg
- Kalmar FF
- IFK Göteborg

Över dessa klubbar gjordes en sammanställning av deras årsredovisningar över 10 räkenskapsår, från år 2004 fram till och med år 2014. Posterna som tittades på var redovisade spelare, immateriell/materiell tillgång, eget kapital och resultat.

Till att börja med sammanställdes årsredovisningarna över allsvenskans 14 SHL-klubbar över räkenskapsåret 2014 i en tabell. Tabellen bestod även här av totala tillgångar och redovisade spelare. Med hjälp av värdena på totala tillgångar valdes fem lag ut med högst totala tillgångar. Skellefteå AIK och Djurgården ersattes dock av Luleå och MoDo då de inte lämnade ut alla årsredovisningar under perioden år 2004-2014. Luleå och MoDo valdes då de hade de största totala tillgångarna efter de redan valda lagen. Urvalet mynnade ut i följande lag:

- Frölunda
- HV71
- Linköping
- Luleå
- MoDo

3 Teoretisk referensram

3.1 Inledning

I detta kapitel presenteras fakta och teorier som berör vår frågeställning. Referensramen kommer därefter ligga till grund för de diskussioner som sker i analysen. Inledningsvis kommer vi förklara och utveckla begreppet intellektuellt kapital och grunderna vid värdering av mänskliga resurser. Vidare kommer ett avsnitt om redovisningsteori och definitioner av olika tillgångar. Avslutningsvis beskrivs redovisningens kvalitativa egenskaper och fotbollens och ishockeyns regelverk vid redovisning av spelare.

3.2 Intellektuellt kapital

Intellektuellt kapital består av humankapital, strukturkapital samt relationellt kapital. Inom detta ingår människors kunskap, kompetens, erfarenheter, intuition och skicklighet. Det inkluderar även den image organisationen utstrålar och dess relationer till kunder, leverantörer och andra externa intressenter (Teo, 1998, s. 15). Intellektuellt kapital kallas i många sammanhang förenklat för IC-resurser. Intellektuellt kapital kan definieras som:

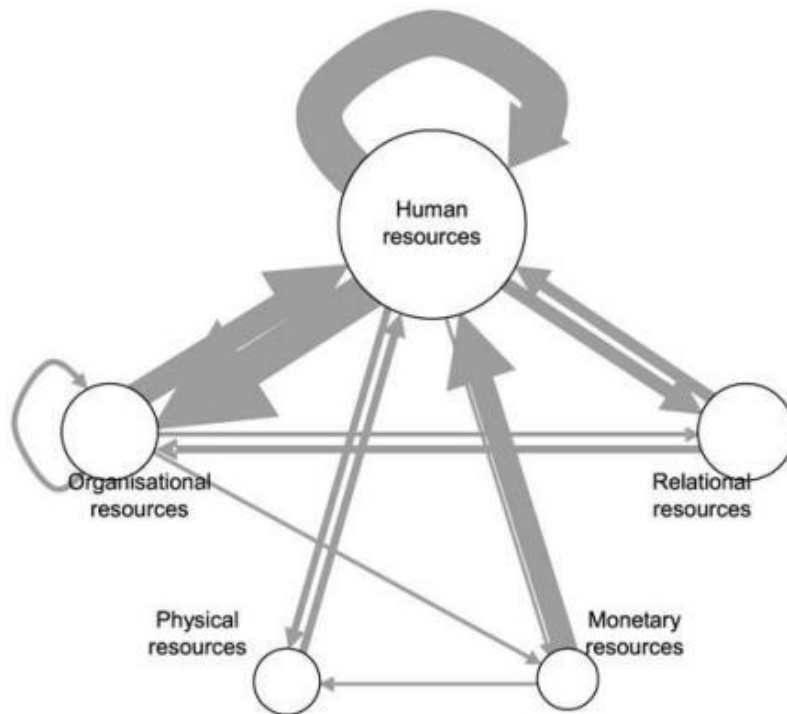
“Alla IC-resurser, eller transformationer av dessa resurser, som helt eller delvis kontrolleras av företaget och som bidrar till företagets värdeskapande” (Roos, Fernström & Pike, 2006, s.9). IC-resurser är förkortning för intellektuell kapital (Subhash, 2014, s. 100).

Intellektuellt kapital skiljer sig tydligt gentemot fysiskt och finansiellt kapital och kräver därför ett annat styrandesätt. Det finns t.ex. inget nollsummespel som vid fysiskt kapital där lagar om avtagande avkastning används. Vid köp av maskiner omvandlas monetära resurser till fysiska resurser vilket alltså tar ut varandra. Inom intellektuellt kapital talar man istället om ökande avkastning och nätverksavkastning. Ökande avkastning uppstår vid investering i form av att utbilda de anställda. Då kan resultatet öka mångfaldigt i takt med att denna resurs ökar i värde, dvs. de anställda blir bättre på sina uppgifter vilket leder till ökande avkastning. Ett annat sätt att förtydliga detta är att förklara motsatsen då ju mer ett företag använder sina maskiner desto mindre av dessa resurser finns kvar för framtida nyttjande. Det som skall tilläggas är att även en människa givetvis kan bli utsliten och som effekt av detta bli mindre produktiv. Om personen i fråga samtidigt inte blir stimulerad och stannar i utvecklingen kan intellektuellt kapital även här ha en avtagande avkastning. Skillnaden är att fysiskt och finansiellt kapital inte har samma möjligheter till den stora ökande avkastningen som intellektuellt kapital har. Värdet sjunker alltså vilket är avtagande avkastning. Om de anställda istället använder de IC-resurser de tagit del av så ökar dessa resurser i och med att de används vilket leder till ökande avkastning (Roos et al., 2006, s. 9).

Utöver ökande avkastning styrs IC-resurser av nätverksavkastning, dvs exempelvis projektgrupper som arbetar tillsammans på ett företag. Inom ett nätverk är varje abonnent av ett litet värde och varje ytterligare abonnent tillför mer värde åt nätverket. Vid en viss storlek på nätverket ökar marginalavkastningen vid ytterligare tillökning av abonnenter. Det sker då nätverket nått sin optimala storlek då ytterligare abonnenter medför en större ökad belastning än vad de tillför nytta. Inom IC kan detta vara t.ex. kommunikationsproblem och effektiviteten i arbetsstrukturen (Roos et al., 2006, s. 9).

IC-resurser är i praktiken en kombination av ökande- och minskande avkastning under sin livstid. De är även icke-rivaliserande vilket betyder att de kan utnyttjas av flera olika användare på olika platser, t.ex. processer och IT-system. Ett problem med IC-resurser är att de är svåra att behålla för sig själv då externa aktörer kan komma att utnyttja dem och tillgodose dess värde i form av inskaffad kunskap. Det kan ske då ett företag har investerat i en anställd som sedan väljer att byta företag (Tailor, 2001, s. 51). Det främsta sättet att behålla det intellektuella kapitalet är enligt Tailor (2001, s. 51) att få personalen att trivas. Ett annat sätt att behålla IC-resurser är att använda sig av datorsystem där de anställda lägger in relevant information och kunskap (Tailor, 2001, s. 51). IC-resurser anses generellt vara mer osäkra än andra tillgångar. En av de mest betydelsefulla IC-resurserna är personalstyrkans förmåga att skapa innovationer och därför är investeringar oftast störst vid inledningsfasen av innovationsprocessen. Utöver det är de tekniska och kommersiella riskerna högst under denna fas då osäkerheten kring hur innovationen kommer lyckas på marknaden är som störst (Roos et al., 2006, s. 10).

IC-resurser är även mycket svåra att handla med och det finns ingen organiserad marknad som det finns för andra tillgångar. Det ökar problematiken kring hur man ska redovisa investeringar av IC-resurser. Investeringar i finansiella och fysiska resurser kan säljas till marknadspriset vilket inte är lika lätt för IC-resurser (Roos et al., 2006, s. 10). I figur 1 nedan visas hur intellektuellt kapital är uppbyggt och hur de olika delarna samspelar. Det intellektuellt kapital är komplext och därför svårt att sätta ett värde på (Pike, Fernström & Roos, 2005, s. 499). Det finns en samvariation mellan de olika resurserna och de är beroende av varandra. Figuren visar att intellektuellt kapital mestadels består av mänskliga resurser som framförallt samvarierar och beror av monetära resurser och andra resurser inom organisationen. Utöver det visar figuren hur värdet av intellektuella kapitalet även beror av resurser i form av relationer och i viss mån även fysisk aktivitet.

Figur 1. I figuren representerar storleken på cirklarna omfattningen av resursen, d.v.s. hur viktig resursen är. Pilarna representerar transformeringen av resursen, d.v.s. åt vilket håll resursen går (Pike, Fernström & Roos, 2005, s. 499).

3.2.1 Humankapital

Humankapital är huvuddelen i intellektuellt kapital. Teorin om humankapital togs fram under 1970-talet av G. Becker (1993, s. 392), baserad på det fundamentala antagandet om att människor är ett företags mest värdefulla resurs. Enligt Gröjer och Johansson (1984, s. 17) definieras humankapital enligt följande: “Den kunskap och förmåga som en människa besitter kan ge upphov till framtida produktion av nyttigheter i form av varor och tjänster. Det samlade värdet av dessa varor och tjänster kan ses som människans värde i ekonomisk mening, som humankapital”.

Humankapital karakteriseras framförallt av konkurrenskraft och exklusivitet. Humankapitalmodellen som är framtagen för praktisk vägledning bygger på tron att människor är kapabla, vill lära sig saker och strävar efter självförverkligande. Det leder till att det blir ytterst viktigt att ta hänsyn till individens psyke. Vid rekrytering läggs därför stor vikt till den ansökandes personlighet. Återkommande egenskaper företagen söker är förmåga att arbeta i grupp, vilja att utvecklas och lojalitet, utöver de mer specifika egenskaperna för jobbet i fråga. Aktiviteter som på något sätt ökar mänskliga kapaciteten kallas humankapitalinvesteringar (Barabasz, 2014, s. 268).

3.3 Redovisning av mänskliga resurser

Enligt Gröjer och Johansson (1996, s.16) delar man upp begreppet redovisning av mänskliga resurser i två skolor:

- Personalredovisningsskolan, som fokuserar på att kalkylera, budgetera och redovisa intäkter och kostnader som har med organisationens anställda att göra.
- Personalvärderingsskolan, som fokuserar på värdering av en anställd eller en befattning.

Ett annat sätt att beskriva personalekonomi är att ha tillämpningsområden som utgångspunkt. Utifrån t.ex. rekryteringsekonomi eller arbetsmiljö, kompetensutveckling, avveckling etc.

3.3.1 Mäta och värdera intellektuellt kapital

Det är svårt att värdera IC-resurser då det inte är möjligt att göra en prövning av intellektuellt kapital, d.v.s. använda någon form av mätningssystem (Chiucchi & Dumay, 2015, s. 308). En följd av detta skulle enligt Roos et al. (2006, s. 101) vara att intellektuell kapital nedgraderas till "tidvis värdefull kuriositet", d.v.s. det anses inte uppfylla tillgångsdefinitionens alla kriterier enligt K3 p. 2.12. Detta beror på att många definitionssystem inte värderar Intellektuellt kapital (Roos et al., 2006, s. 101). Exempelvis säger ÅRL 4 kap. 1 § att tillgången ska vara avsedd till stadigvarande bruk.

Det finns dock flera skäl till att värdera intellektuellt kapital. Interna styrningssyften och extern rapportering är två anledningar till att mäta och värdera IC-resurser. Dessa två syften skiljer sig mycket åt vilket medför att de kräver olika former av mätning. Det finns ett stort antal modeller för att värdera IC-resurser där några av dem används av organisationer i praktiken. Problemet är att företagen i många fall inte får ut vad de önskar. Detta beror i de flesta fall på att företagen begår misstag under utvecklingsfasen (Roos et al., 2006, s. 101). Nedan följer 4 primära punkter från Roos et al. (2006, s. 101) som är till som vägledning för ett fullgott mätningssystem:

1. Måtten måste vara kopplade till strategin (eller det som verkligen ska mätas).
2. Det måste finnas kausalitet mellan måttet och det fenomen som ska mätas.
3. Prestationsparametrar och resultatmål måste väljas med hög precision.
4. Mätningen måste ske på ett korrekt sätt.

Ett annat vanligt misstag enligt Roos et al. (2006) är att företaget vill för mycket och tar sig vatten över huvudet genom att göra mätningssystemet större än nödvändigt. De har ofta många fler indikationer än vad de faktiskt använder, och vissa har utvecklats separat för speciella ändamål och blir snart föråldrade. Därför tillkommer en femte punkt enligt Roos et al. (2006, s. 101):

5. Se till att mätningssystemet är precis tillräckligt för att uppnå ändamålet samt att överflödiga indikationer rensas bort i efterhand.

I de fall där syftet med mätningen är extern rapportering om hur det går för företaget tillkommer det enligt Roos et al. (2006, s. 101) två punkter till:

6. Det måste kunna revideras av tredje part och vara tillförlitligt.

7. Det måste generera den information som de relevanta intressenterna behöver.

3.4 K-regelverken

År 2004 bestämde BFN att ge ut heltäckande allmänna råd som skulle gälla alla företagsformer. Detta gav upphov till K-regelverken som brukas idag. Dessa delades in i tre delar, K1, K2 och K3. Ett mindre företag kan välja att gå upp till ett högre K-regelverk men när ett företag har uppnått gränsvärdena för ett visst regelverk finns inte möjligheten att gå ned till ett lägre K-regelverk på stegen. K1 nyttjas av mikroföretag, K2 för mindre onoterade företag och K3 är till för större onoterade företag. Med onoterade företag menas företag vars aktier inte handlas på en öppen marknad. Företag som handlas på en öppen marknad kallas enligt BFN för K4 bolag och har i dagsläget inget eget regelverk från BFN utan hänvisas till IASBs riktlinjer (Drefeldt & Törning, 2013 s. 20).

Vi kommer härnäst fokusera på K3 i denna uppsats då alla idrottsföreningar vi undersöker använder detta regelverk med undantag för ett fåtal idrottsföreningar som använder sig av IFRS.

3.4.1 K3

K3-regelverket är principbaserat till skillnad mot K1 och K2 som är regelbaserade. Detta gör att det krävs professionella bedömningar i större grad jämfört med vad som krävs vid regelbaserade regelverk. Regelbaserade regelverk är striktare i sin utformning och blir således vanligtvis enklare att tolka. K3 har i grunden blivit inspirerad av IFRS for SME (small- and medium sized entities). K3 gavs ut av IASB för att brukas av icke noterade bolag. K3-regelverket är sedan anpassat till de svenska förhållandena och dess lagstiftning. Det är således ingen svensk översättning av IFRS for SME utan ett fristående regelverk ifrån BFN (Drefeldt & Törning, 2013 ss. 21-22).

3.4.2 Tillgång i K3

BFN har i K3 utformat en egen definition av tillgång. Definitionen går att utläsa i K3 p. 2.12 enligt följande:

“En tillgång är en resurs över vilket företaget har bestämmande inflytande till följt av inträffande händelser som förväntas ge upphov till ett inflöde av resurser som innefattar framtida ekonomiska fördelar”.

Det följer av K3 p 2.18 att de ekonomiska fördelarna skall vara förknippade med tillgången och skall tillfalla företaget, samt att tillgångens anskaffningsvärde eller värde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Tillgångar kan delas upp i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. Definitionen utgår ifrån ÅRL 4 kap. 1 §, som anger att en anläggningstillgång är en tillgång som är avsedd att stadigvarande brukas eller innehas i verksamheten. Övriga tillgångar klassas som omsättningstillgångar. Med “stadigvarande” menas vanligen att tillgången avser att innehas mer än ett år. Det finns dock undantag i inkomstskattelagen vad gäller så kallade

korttidsinventarier eller inventarier av mindre värde (Drefeldt & Törning, 2013 s. 375). Viktigt att poängtera är dock att beroende på företagets bransch osv. så kan en tillgång klassas som anläggningstillgång i ett företag men omsättningstillgång i ett annat. Det beror alltså på vad tillgången är avsedd att användas till som avgör tillgångsslag (Drefeldt & Törning, 2013 s. 309).

3.5 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar måste enligt K3 p. 17.2 ha fysisk form. Detta betyder att det måste vara möjligt att "ta på dem". Materiella anläggningstillgångar skall värderas till anskaffningsvärde. Det vill säga det belopp som motsvarar förvärvspriset eller tillverkningsvärdet (ÅRL 4 kap. 3 §). Här ingår utöver inköpspris, alla utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet. Materiella anläggningstillgångar får inte löpande värderas till verkligt värde utan endast värdering till anskaffningsvärde är tillåtet. Det finns dock möjlighet för uppskrivning av värdet (Drefeldt & Törning, 2013 s. 383). Tillgången skall sedan skrivas av, vilket sker systematiskt över dess nyttjandeperiod (K3 p. 17.12). Nyttjandeperiod är den period tillgången förväntas vara tillgänglig för företaget (K3 p. 17.16). Detta skall spegla förbrukningen av anläggningstillgången (Drefeldt & Törning, 2013 s. 376). Om företaget förväntar sig att kunna sälja tillgången efter dess nyttjandeperiods slut så skall det sättas ett restvärde. Detta skall sättas vid anskaffningstillfället (K3 p. 17.15).

3.6 Varulager

De tillgångar som företaget har som inte är avsedda till stadigvarande bruk är istället omsättningstillgångar. I ÅRL 4 kap 1 § är definitionen av omsättningstillgång de tillgångar som inte klassificeras som anläggningstillgång. Dessa tillgångar tas ofta upp som varulager. Definitionen för varulager finns i K3 p. 13.2, där det beskrivs som omsättningstillgångar som är avsedda för att säljas i den löpande verksamheten, är under tillverkning för att säljas eller materiell eller förnödenhet som skall förbrukas i tillverkningsprocessen eller vid tillhandahållandet av tjänster. Varulager värderas till det lägsta värdet av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Grunden i värderingen ligger i lägsta värdets princip (ÅRL 4 kap. 9 §). Värdering skall sedan i grunden enligt K3 göras post för post vilket innebär att varje vara skall värderas var för sig. När värdet av en vara minskar ska värdet skrivas ned och benämns här inkurans. Det finns även möjlighet för schablonmässiga metoder vad gäller inkurans. Det är vanligt att företag använder sig av en inkuranstrappa. Detta betyder att företaget har utifrån egna erfarenheter gjort en plan där de skriver ned värdet på lager utifrån en mall (Drefeldt & Törning, 2013 ss. 333- 334). K3 är även öppet för den schablonregel som finns i IL 17 kap. 4 § som ger möjligheten att ta upp lagret till 97 % av anskaffningsvärdet så länge detta värde inte är högre än det värde som ges av lägsta värdets princip.

3.7 Immateriella tillgångar

Definitionen av immateriella tillgångar regleras i K3 p.18.2 och har följande lydelse: "En immateriell tillgång är en icke-monetär tillgång utan fysisk form. Finansiella tillgångar är inte immateriella tillgångar". Skillnaden från en materiell anläggningstillgång är således att den inte går att fysiskt ta på (Drefeldt & Törning, 2013 s. 419). Det följer sedan av K3 p. 18.3 att

en tillgång är identifierbar om den är avskiljbar. Är tillgången inte identifierbar klassas den i vissa fall som goodwill t.ex. företagsförvärv. Enbart identifierbarhet innebär dock inte att den kan tas upp som anläggningstillgång i företagets årsredovisning. Den måste även uppfylla alla övriga delar i tillgångsdefinitionen samt grunderna för anläggningstillgång. En immateriell tillgång kan således, precis som en materiell tillgång, även vara en omsättningstillgång (Drefeldt & Törning, 2013 ss. 419-420).

De internt upparbetade immateriella tillgångarna redovisas sedan enligt K3 på olika vis beroende på vilken redovisningsmodell som används. Det finns kostnadsföringsmodellen och aktiveringsmodellen (Drefeldt & Törning, 2013 s. 427). Kostnadsföringsmodellen säger att alla utgifter som avser framtagandet av internt upparbetade immateriella tillgångar skall redovisas som kostnad när de uppstår (K3 p. 18.8). Alla utgifter blir således direkt en kostnad i resultaträkningen oavsett vilken i fas de uppkommer. Aktiveringsmodellen delar istället upp arbetet i två faser. En forskningsfas och en utvecklingsfas. Om dessa inte går att skiljas åt ses hela arbetet som forskningsfas (K3 p. 18.9). Alla utgifter som uppkommer under forskningsfasen kostnadsförs direkt när de uppkommer (K3 p. 18.12). Under utvecklingsfasen aktiveras istället alla utgifter i balansräkningen som en materiell anläggningstillgång när de punkter som finns i K3 18.12 är uppfyllda. Anledningen till denna uppdelning ligger i grunden i tillgångsdefinitionen. Då det inte anses vara möjligt att säkerställa ekonomiska fördelar under forskningsfasen får inte heller denna del redovisas som tillgång i balansräkningen. Det krävs omfattande grund från företagets sida för att kunna avskilja utvecklingsfasen samt att ekonomiska fördelar kommer uppstå för att denna del skall få redovisas som anläggningstillgång (Drefeldt & Törning, 2013 s. 430). En skillnad emot de materiella anläggningstillgångarna är att de internt upparbetade immateriella anläggningstillgångarna inte får skrivas upp (K3 p. 18.25).

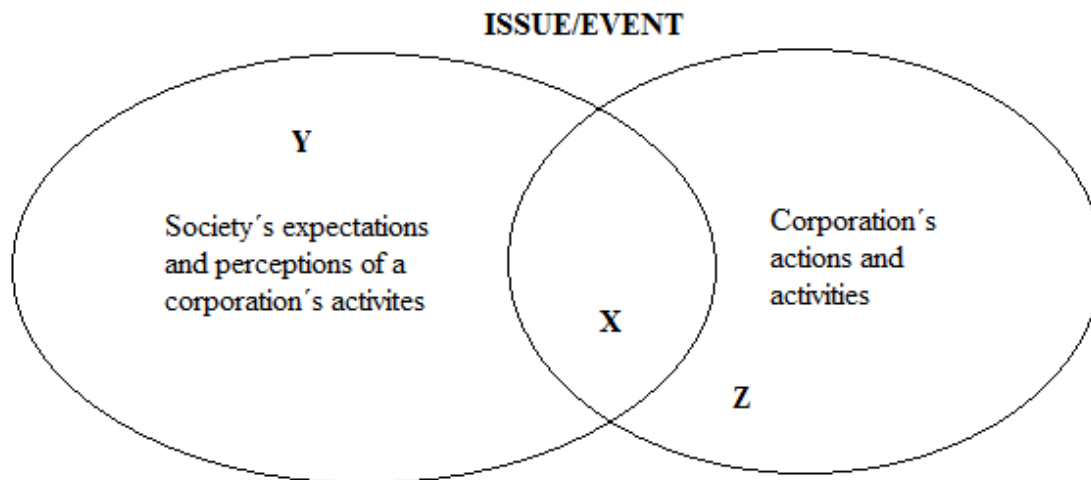
3.8 Legitimitetsteorin

Teorin förklarar att organisationer alltid strävar efter att handla inom de oskrivna normer som finns i samhället. Dessa gränser och normer anses vara fasta, men förändras över tid. Teorin behandlar två begrepp; Legitimitet och legitimation. Det senare uttrycket är den process som leder till att ett företag anses legitimt. Det första uttrycket förklaras som det tillstånd eller status som råder när en organisations värderingar är kongruent med samhällets värderingar och normer. Legitimitet ses som en tillgång som organisationen är beroende av för att kunna överleva. Precis som med andra tillgångar som är viktiga för företagets överlevnad kommer företagsledare att använda en strategi för att fortsatt förse företaget med tillgången (Degan & Underman, 2012, ss. 323-324).

Teorin förklarar att det finns ett så kallat "socialt kontrakt" mellan företaget och samhället som de verkar inom. Det sociala kontraktet är svårt att definiera men kan sägas vara de implicita och explicita förväntningar som samhället har på företaget (Degan & Underman, 2012, s. 325).

Legitimitetsgap är ett uttryck som används när det finns ett glapp mellan hur samhället anser att ett företag skall agera och hur det sedan uppfattas hur de har agerat. Det finns två huvudsakliga källor till legitimitetsgap. Det första är att företag inte uppdaterar sig och går miste om de förändringar som skett med tiden, då samhällets förväntningar inte är statiska. Även om företaget följer de förändringar som samhället skapar så kan ett legitimitetsgap uppstå om företaget inte förändrar sig i samma takt som samhället. Det kan även uppstå när

företaget missar att lämna den information som krävs för att samhället skall uppfatta att de följer de normer som finns. Det är alltså viktigt för företaget och visa att för allmänheten att de uppfyller de normer och förändringar som finns genom den information de lämnar ut. Den andra källan är när information som inte tidigare funnits tillgänglig når ut till samhället. Det kan t.ex. vara av misstag eller framtagen information från journalister (Degan & Underman, 2012, ss. 329-330).

Figur 2. Sambandet mellan företagets aktiviteter och samhällets förväntningar (Degan & Underman, 2012, s. 331).

Figur 2 visar hur sambandet mellan företagets och samhällets förväntningar samspelar. Y och Z områdena visar på skillnaden mellan företagets handlingar och samhällets förväntningar. Företagets mål är att få området X så stort som möjligt och på det viset minska legitimitetsgapet (Degan & Underman, 2012, ss. 330-331).

Olika strategier kan användas för att skapa, behålla eller reparera legitimitet. Enligt Degan och Underman (2012, s. 331) är det enklare att behålla legitimitet än att skapa eller reparera. En av anledningarna till detta är att ett företag som anses legitimt i samhällets ögon kan vara med och påverka samhällets uppfattning om legitimitet. Reparera eller skapa legitimitet är i teorin lika utifrån vilken strategi företag bör välja (Degan & Underman, 2012, s. 331).

3.9 Institutionell teori

Institutionell teori kan förklara varför företag tenderar att få en viss karaktäristiskt form. Den belyser varför företag i verkligheten inte är de rationella verktyg som de är tänkta att vara. Företag sägs enligt teorin formas mer av omgivande faktorer som t.ex. mode och normer istället för av rationalitet. Företag sägs följa dessa trender då de belönas genom en ökad legitimitet. Teorin har blivit ett kraftfullt verktyg inom organisations analys, men har även använts av forskare inom redovisningsforskning (Degan & Underman, 2012, ss. 360-361).

Den institutionella teorin grundar sig i att det finns tre isomorfier som får företaget att sträva emot en viss struktur. Isomorfi betyder "samma form" och är en term som används inom teorin som förklarande faktor. Gemensamt för de tre isomorfierna är att de bygger på att skapa legitimitet (Degan & Underman, 2012, s. 362).

Tvingande isomorfi baseras på de tvingade element ett företag måste följa, i form av lagar och regler. Men innefattar även påtryckningar ifrån aktieägare. Detta kan resultera i att företag väljer att lämna ut en viss frivillig information då starka intressenter kräver det. Då dessa intressenter sätter samma krav på fler företag tenderar många att gå mot samma form (Degan & Underman, 2012, ss. 363-364).

Mimetisk isomorfi handlar om att företag tenderar att försöka kopiera andra företag. Detta sker ofta i osäkra tider då det kan kännas enklare att härma någon annan än att skapa en egen strategi, men kan även handla om att kopiera ett framgångsrikt företag. Desto osäkrare tider, desto mer påverkar denna isomorfi (Degan & Underman, 2012, s. 365).

Normativ isomorfi förklarar att de förväntningar som finns påverkar företagets utformning. Det kan bland annat vara hur professionen säger att det bör vara, men innefattar även kulturella förväntningar. Legitimitet, utbildning och nätverk är viktiga källor inom denna isomorfi. Då flera företag har en viss urvalsgrund vid nyanställningar, t.ex. ett visst universitet, samtidigt som de möter vissa förväntningar gör detta att deras karriär kan följa en viss bana och i slutändan leda till att beslut fattas på ett liknande sätt för olika individer (Degan & Underman, 2012, ss. 366-367).

3.10 Redovisningens kvalitativa egenskaper

Utöver de krav som finns i ÅRL på årsredovisningen har även BFN utformat några kvalitativa egenskaper som skall tas till hänsyn vid upprättande av de finansiella rapporterna. Dessa syftar till att de finansiella rapporterna skall uppnå visa kvalitetskrav och på så vis vara till nytta för läsaren. I K3 finns det fyra utvalda kvalitativa egenskaper, begriplighet, tillförlitlighet, relevans och väsentlighet (Drefeldt & Törning, 2013 ss. 49-50).

3.10.1 Begriplighet

Begriplighet är ett begrepp som ställer krav på hur informationen i finansiella rapporter ska vara utformade. Enligt Drefeldt och Törning (2013, s. 49) skall informationen vara begriplig för användare med rimliga kunskaper inom affärsverksamhet, ekonomi och redovisning och som är beredd att studera informationen med rimlig noggrannhet. I K3 p. 2.8 definieras begriplighet enligt följande; "Informationen i den finansiella rapporten ska vara begriplig, tillförlitlig, relevant och väsentlig".

3.10.2 Tillförlitlighet

Informationen anses vara tillförlitlig om den är neutral och inte innehåller några väsentliga fel. Den finansiella rapporten anses inte neutral om den kan påverka en bedömning eller ett beslut i syfte att uppnå ett annat mål (Drefeldt & Törning, 2013 s. 49). I K3 p. 2.9 står det; "Informationen i en finansiell rapport är tillförlitlig om den är neutral och inte innehåller väsentliga fel" (K3 p. 2.9).

3.10.3 Relevans

Informationen skall vara användbar som beslutsunderlag för användaren. Den anses vara det om den underlättar bedömning. Det går förkortat att säga att informationen skall vara till nytta för läsaren (Drefeldt & Törning, 2013 s. 50). I K3 p. 2.10 står det; ”Informationen i en finansiell rapport är relevant när den påverkar användarnas beslut genom att underlätta bedömningen av inträffade, aktuella och framtida händelser eller genom att bekräfta eller korrigera tidigare bedömningar” (K3 p. 2.10).

3.10.4 Väsentlighet

Företag måste beakta väsentligheten i sina rapporter. T.ex. att inte särredovisa så små belopp att det blir svårt för läsaren att urskilja det mest relevanta i rapporten. Även utelämnande av information kan leda till att den presenterade informationen blir felaktig eller vilseledande (Drefeldt & Törning, 2013 s. 50). I K3 p. 2.11 beskrivs väsentlighet enligt följande; “Informationen i en finansiell rapport är väsentlig om ett utelämnande eller en felaktighet kan påverka de beslut som användare fattar på basis av informationen” (K3 p. 2.11).

3.11 Fotbollens redovisning

Union of European Football Associations (UEFA) ställer krav på svenska fotbollsförbundet och de andra medlemsförbunden att de ska ta ansvar när det gäller den ekonomiska utvecklingen i fotbollsklubbarna. De vill undvika dålig klubbekonomi för att inte äventyra fotbollens trovärdighet. Därav har svenska fotbollsförbundet utformat bestämda ekonomikrav på de klubbar som innehar elitlicens (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s. 3). I SvFFs stadgar föreskrivs: “verksamheten skall bedrivas med sund ekonomi och iakttas god redovisningssed”. Med detta menas att gällande lagar, regler och rekommendationer inom redovisningsområdet skall följas (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s. 3).

3.11.1 Elitlicens

Inom svensk fotboll finns ett regelverk för hur svenska fotbollsföreningar med elitlicens ska redovisa sina spelare. Elitlicensen omfattar alla föreningar som inför kommande säsong skall delta i Allsvenskan herrar, Superettan och/eller Damallsvenskan (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s. 4). Elitlicensens ekonomikriterier innefattar hela den juridiska person som bedriver fotbollsverksamhet. Vid bedömning av det egna kapitalets storlek mäts hela föreningens samlade kapital även för föreningar med flera sektioner. Det är alltså inte enbart fotbollsverksamhetens egna kapital som mäts (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s. 4). Elitlicensens ekonomikriterier trädde i kraft den 1 januari 2001 för herrföreningarna och den 1 januari 2004 för damföreningarna. För dessa föreningar innebär krav på revisorer, räkenskapsår, kontoplan och att redovisningsprinciper skall tillämpas (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s. 4).

3.11.2 Redovisning av spelare

Hur fotbollsspelare skall redovisas och värderas finns inte reglerat i någon lag eller rekommendation. Övergångssumman för ett spelarförvärv kostnadsförs direkt eller tas upp som en tillgång i balansräkningen. I förarbetena till bokföringslagen framgår att det som avgör en tillgångs klassificering är avsikten med innehavet. Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR) gör tolkningen att en anläggningstillgång därför skall anses sådan tillgång som inte omsätts i den normala affärsprocessen. Aktiverade utgifter för köp av spelare skall därför redovisas som immateriell anläggningstillgång (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s. 11).

Svenska fotbollsförbundets regelverk säger att spelarförvärv skall tas upp till anskaffningsvärdet. Anskaffningsvärdet består av det avtalade transferbeloppet som föreningen betalar för att tillgodose sig spelaren. Vid annan valuta omräknas transfersumman till betalningstillfällets gällande valutakurs. Om betalning kommer ske under nästkommande år skall betalning bestämmas till balansdagskursen 31 december (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s. 12).

Utöver transfersumman är det vanligt med tilläggsköpeskillning. Det är ett ännu okänt belopp som t.ex. tillkommer om spelaren spelade ett visst antal matcher. När tilläggsköpeskillning blir känd läggs den till anskaffningsvärdet och hanteras på samma sätt som ursprungliga transfersumman vad gäller valutahantering. Däremot skall inte "signing-on fee" ingå i anskaffningsvärdet utan det kostnadsförs direkt. "Signing-on fee" är det värdet som spelaren erhåller när denne går från ett lag till ett annat, dvs. spelarens personliga engångsersättning för att skriva på för klubben (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s. 12).

Avskrivning av spelare görs på balansräkningens upptagna externa spelarförvärv och avskrivningen görs på anskaffningsvärdet av spelarförvärven. Avskrivningen sker över spelarens kontraktstid och skrivs av linjärt. Tilläggsköpeskillningen skrivs av på den återstående kontraktstiden (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s. 12). Redovisning av sålda spelare eller som av annan anledning lämnar föreningen skall anskaffningsvärdet och ackumulerade avskrivningar föras bort från balansräkningen på samma sätt som andra anläggningstillgångar bokförs när de tas ur bruk (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s.13).

Föreningen kan även hyra spelare som alternativ till förvärv. Uppgift skall lämnas om detta i form av not i årsredovisningen för att öka jämförbarheten. I noten lämnas totala hyreskostnaden under det gångna året och storleken på framtida hyreskostnader fördelat per år (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s.13).

En annan fråga är hur talanger från den egna ungdomsverksamheten skall redovisas. Enligt Svenska Fotbollförbundet (SvFF) regelverk får endast externa spelarförvärv redovisas som tillgång i balansräkningen. Detta beror på att det varken i fallet med externa förvärv eller egen ungdomsverksamhet handlar om att aktivera någon form av marknadsvärde utan endast periodisering av kostnader. Föreningen har i båda situationerna löpande kostnader för respektive verksamhet. I och med att kostnaderna kommer löpande uppstår normalt sett inga redovisningsproblem och därmed matchas "rätt" intäkt och kostnad per automatik. Vid externa spelarförvärv tillkommer dock en merkostnad i form av transferbeloppet (Anvisningar

till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s.13). Den här principen arbetar efter att periodisera transferbeloppet över ursprunglig kontraktstid, för att på detta sätt uppnå en mer rättvisande bild och en bättre matchning av intäkter och kostnader. Genom denna princip kan en förening med ett eventuellt upparbetade övervärden på spelare redovisas först vid extern försäljning både när det gäller föreningar som utbildar egna spelare och föreningar som förvärvar externt (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s.13). I vissa fall kan denna försening av upparbetade övervärden bli mycket påtaglig där Zlatan Ibrahimovic övergång från Malmö FF till Ajax utgör ett konkret exempel. Zlatan Ibrahimovic fostrades i Malmö FF och hade därmed inte något anskaffningsvärde när han började spela fotboll i Malmö FF. Dagen innan Zlatans övergång till Ajax var Zlatan alltså värderad till noll kr i Malmö FFs balansräkning (Svenska Dagbladet, 2012). Som 19 åring såldes Zlatan sedan till Ajax för 83 miljoner kronor. Han gick alltså från att ha varit värderad till noll kronor till att i Ajax bli värderad till 83 miljoner kronor (Svenska Dagbladet, 2012). Det är exempel som detta som på ett konkret sätt belyser problematiken med att inte redovisa internt upparbetade tillgångar i form av spelare och som är en bidragande anledning till att även Kulikova & Goshunova (2014, s. 44-48) anser att klubbarna bör redovisa sina egna talanger i balansräkningen.

3.12 Redovisning av ishockeyspelare

Svenska ishockeyförbundet hänvisar till riksidrottsförbundets allmänna riktlinjer för idrottsföreningar när det gäller redovisning av ishockeyspelare. Dessa riktlinjer grundar sig i K1 för mindre föreningar och i K2 och K3 för större föreningar, definitionerna för respektive regelverk är det samma som i K- regelverkens grunder (Svensk idrott, 2013, s. 3).

Som immateriella tillgångar får spelarrättigheter och hyresrätter redovisas. Materiella tillgångar utgörs av fastigheter, mark och andra inventarier som används för stadigvarande bruk i föreningen. De immateriella tillgångarna skall skrivas av över den ursprungliga kontraktstiden. För de materiella tillgångarna skall avskrivning ske baserat på den ekonomiska livslängden (Svensk idrott, 2013, s. 14). Regelverket ger ingen specifik vägledning för redovisning av idrottare.

3.12.1 Utbildningsersättning

Utbildningsersättning är till för att ge ishockeyföreningar ersättning för det arbete föreningar gjort för att utbilda ungdomar. Systemet används för att kompensera de föreningar som varit del av att fostra och utveckla duktiga svenska spelare. Målsättningen är alltså att stimulera utvecklingen av ungdomsspelare i Sverige för att de ska klara att ta steget upp till Swedish Hockey League (SHL) och Hockeyallsvenskan (HA). År 2005 skapades ett system där klubbarna i SHL och HA finansierar en fond som sedan betalar ut ersättning till klubbarna i lägre divisioner som får upp spelare i HA eller SHL.

Utbildningsersättning betalas sedan säsongen 2011/2012 ut per automatik till de föreningar som omfattas av regelverket. De spelare som berörs av ersättningen sammanställs i Svensk ishockeys tävlingssystem utifrån spelarens säsongsregistreringar och den aktuella säsongens statistik hämtas från stats.swehockey.se.

3.12.2 Regelverk utbildningsersättning

Utbildningsersättning betalas ut för en spelare som uppnått speltid i SHL eller HA på minst 12 matcher under en säsong eller minst 24 matcher under två eller flera säsonger. Ersättningen uppgår till max 100 000 kr för respektive spelare. U-spelare gäller ungdomsspelare i åldrarna 14-16 år, BJ-spelare är B-juniorer i åldrarna 17-18 år och AJ-spelare är A-juniorer i åldrarna 19-20 år. Fördelning av utbildningsersättningen baseras på spelarens föreningstillhörighet under åren U14 till och med AJ20. Ersättningen av totalbeloppet 100 000 kr betalas ut enligt följande:

- U-14 20%
- U-15 20%
- U-16 20%
- BJ - första års 10%
- BJ - andra års 10%
- AJ - första års 10%
- AJ - andra års 10%

Utbildningsersättningen betalas endast ut en gång per spelare. För de föreningar i HA som fostrar egna spelare som tar steget upp från juniorlaget till A-laget och kommer upp i tillräckligt många spelade matcher, är de också föremål för ersättning ur fonden. En spelare som exempelvis har tillhört föreningen i samtliga sju junioråren och sedan tar klivet upp i seniorlaget har alltså rätt till hela ersättningen på 100 000 kr. Denna regel skulle kunna ge HA-klubbar ökade incitament att satsa på att ge egna ungdomar chansen på seniornivå.

3.12.2 Direktersättning

Det finns även en direktersättning på 5 000 kr per spelare till föreningar som tillhör division 1 och lägre för övergångar av spelare i åldern U14, U15 och U16 till föreningar i SHL och HA. Direktersättningen betalas likt utbildningsersättning också ut från fonden till den avlämnande föreningen och utbetalas endast en gång per spelare även om spelaren byter klubb flera gånger under denna period. Utbetalningen sker per automatik utifrån registrerade övergångar i spelarkortsregistret i svensk ishockeys tävlingssystem (TSM) och föreningarna behöver alltså inte ansöka om att få denna ersättning. Vid de fall där direktersättning gäller mellan samarbetsföreningar, alltså föreningar som har ett samarbete där spelarna frekvent går emellan dessa klubbar, då sker en direktersättning på 5 000 kr för de tre första spelarna och varje följande spelare 1 000 kr (Svenska ishockeyförbundet, 2016).

3.12.3 Spelarförsäljning till NHL

Mellan NHL och svenska ishockeyförbundet finns ett avtal om ersättning för svenska spelare som går till NHL. Avtalet ser ut enligt att de första 10 svenska spelarna som skriver NHL-kontrakt under ett år så betalar NHL ut 240 000 dollar per spelare. Vid ytterligare spelare som skriver kontrakt utbetalas 320 000 dollar per spelare. Sedan delas den totala summan som finns i potten med antalet spelare som skrivit NHL-kontrakt under året.

Därefter är det Svenska Ishockeyförbundet som fördelar potten till de aktuella föreningarna. Fördelningen baseras på vilka ishockeyklubbar som spelaren varit registrerad de 4 senaste

åren. Jämfört med vad som tidigare sagts om utbildningsersättning där elitföreningarna inte får ersättning för spelare som byter förening får dessa föreningar i det här fallet ta del av ersättningen.

Det har även skett ytterligare förhandlingar med NHL angående en ökad ersättning på grund av att majoriteten av de svenska elitföreningarna ansett att ersättningen är för låg. Detta har dock varit svårt att få igenom och det återstår att se om detta ändras i framtiden.

3.13 Kontroll

Normalt sätt har ett företag inte kontroll över dess personal då de inte kan uppfylla kriterierna för kontroll. Kontroll kan i ett redovisningsmässigt sammanhang beskrivas som att kontrollera något i form av juridisk rättighet (Johansson, 2010 s. 488). En anställd är normalt sett enligt lag fri att när som helst säga upp sin anställning (4 § LAS) vilket gör att det inte går att bestämma en nyttjandeperiod vilket gör det svårt för ett företag att anse sig ha kontroll över den anställde. Denna osäkerhet leder till att företaget generellt inte uppfyller kriterierna för begreppet kontroll (Marton et al., 2012, s. 402). Inom Ishockeyn och fotbollen på elitnivå underlättas detta då spelarna har tidsbestämt kontrakt vilket gör att det finns möjlighet för bestämmande inflytande att uppnås (Johansson, 2010, ss. 305-307).

3.14 Ekonomiska problem

I ABL 1 kap. 3 § finns grundregeln att en delägare i ett aktiebolag inte är betalningsansvariga för bolagets förpliktelser. Det framgår även i ABL 1 kap. 3 § att ett aktiebolag skall ha ett aktiekapital på minst 50 000 kr. Avsikten med aktiekapitalet är att det skall utgöra en budget för de skulder ett bolag ådrar sig (Folkesson, 2007, s. 67). Ekonomiska problem i företag delas av Folkesson (2007, s. 5) in i två olika grupper, betalningsproblem och balansproblem.

3.14.1 Betalningsproblem

När ett aktiebolag får problem med likviditeten och inte kan betala sina skulder uppstår betalningsproblem. Då bolagets bristande betalningsförmåga tros vara bestående kan borgenärer ansöka om att försätta bolaget i konkurs (Folkesson, 2007, s 119).

3.14.2 Balansproblem

Det andra problemet ett företag kan råka ut för är att aktiekapitalet förbrukas, genom t.ex. stora förluster. Detta kan leda till att bolaget blir satt i tvångslikvidation (Folkesson, 2007, s. 67). Så fort det kan antas att det egna kapitalet i bolaget understiger 50 procent av det registrerade aktiekapitalet upprättas en kontrollbalansräkning (ABL 25 kap. 13 §). Om styrelsen inte upprättar en kontrollbalansräkning kan de och aktieägare bli personligt betalningsskyldiga för bolagets skulder (ABL 25 kap. 18 och 19 §; Folkesson, 2007, s 67).

4. Empiri

4.1 Inledning

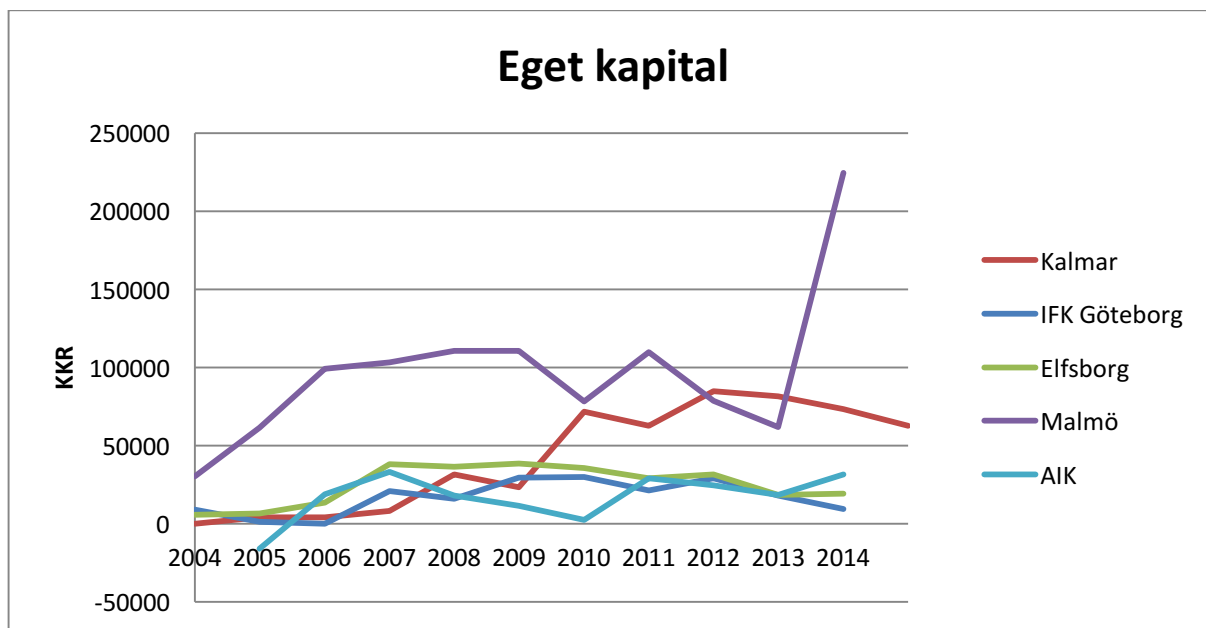
I detta kapitel presenteras materialet som samlats in från fotboll- och ishockeyklubbarnas årsredovisningar. De undersökta delarna i årsredovisningarna är eget kapital, redovisade spelare, resultat samt kostnader för utveckling av egna spelare. Empirin inleds med materialet från fotbollsklubbarna och följs sedan av materialet från ishockeyklubbarna. Kapitlet avslutas med en sammanställning av den information vi fick i intervju och samtal Peter Langley och Sonny Lundwall.

4.2 Fotboll

Under detta avsnitt presenteras insamlad data ifrån de allsvenska fotbollsklubbarnas årsredovisningar och en redogörelse sker över bland annat om spelarna redovisas som immateriell eller materiell tillgång.

4.2.1 Eget kapital

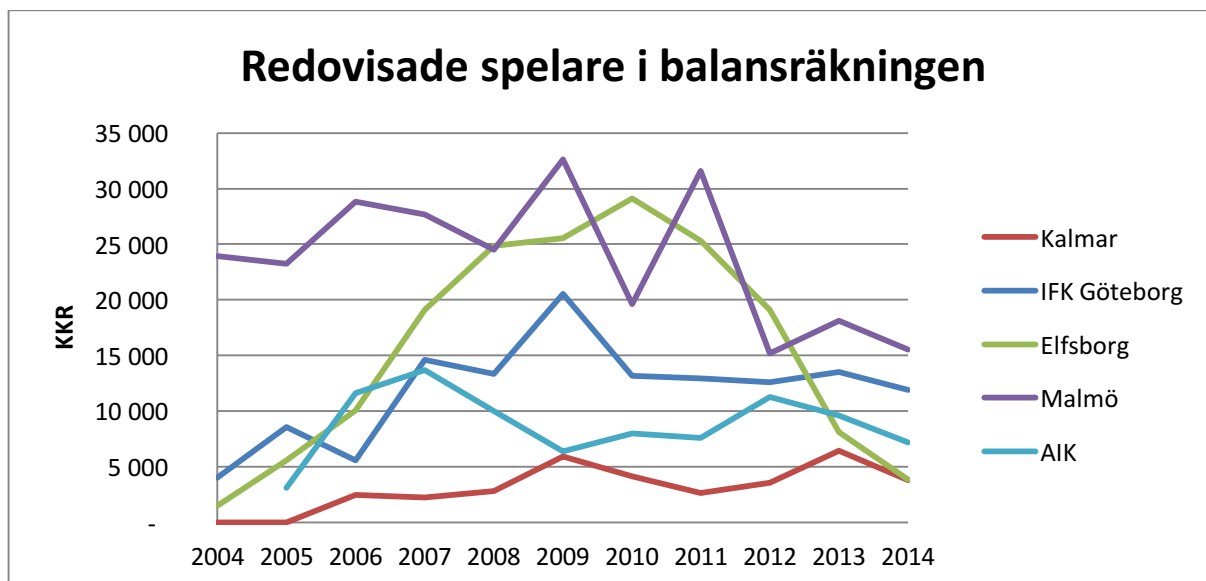
Det egna kapitalet är, som i alla företag, även i klubbarna, livsviktigt för dess fortlevnad. Som vi kan se i figur 3 skiljer sig det egna kapitalet stort mellan klubbarna. Malmö FF har överlägset störst eget kapital senaste året, mer än dubbelt så stort som Kalmar FF som har nästhögst eget kapital. Den stora skillnaden för Malmö FF kan till stor del bero på att de spelade i Champions League under säsongen 2013/2014 och säsongen 2014/2015 vilket har gett stora intäkter och höjt resultat vilket i sin tur ökat det egna kapitalet. Champions League är Union of European Football Associations (UEFA) största fotbollsturnering. Turneringen är fotbollens finrum där de bästa lagen från Europas ligor får kvala in för att delta. Detta leder till att det finns stora summor pengar både från ofantliga tittarsiffror och publikintäkter. Lagen som deltar i Champions League får ta del av dessa pengar vilket i svenska fotbollslags mått är enorma summor (UEFA, 2015). Detta ekonomiska tillskott är enligt vår bedömning den främsta anledningen till Malmö FF:s ökning i eget kapital år 2014. AIK hade under år 2005 ett negativt eget kapital vilket även IFK Göteborg hade under år 2006.

Figur 3. Fotbollsklubbarnas eget kapital

4.2.2 Redovisade spelare

Alla fotbollslag i vår studie redovisar spelare som tillgång i balansräkningen. I sammanställningen kan ses att sett över tid är förändringarna på hur klubbarna redovisar sina spelare särskilt stor. Det syns tydligt i figur 4 hur det även har relativt stor effekt på klubbarnas eget kapital. Värt att notera är som sagt att bl.a. IFK Göteborg under år 2006 hade ett negativt eget kapital, vilket kan ge en förvarning om vikten av att ta upp spelarna som tillgångar. Klubbarna har genomgående redovisat spelarna som immateriell tillgång med undantag för Malmö FF som under räkenskapsåren 2004-2006 valde att redovisa sina spelare som materiell tillgång. Det finns dock ingen upplysning över varför de valde denna tillgångsform eller varför de ändrade till immateriell tillgång under år 2007. I fotbollsallsvenskan redovisar i princip alla klubbar spelare mellan räkenskapsåren 2004-2014. Endast BK Häcken och IF Brommapojkarna hade noll kronor i form av redovisade spelare under år 2014. Av de 5 valda lagen hade Kalmar FF inga spelare att redovisa under år 2004 till 2005. Det går sedan att urskilja en liknande utveckling av redovisade spelare för Kalmar FF, AIK och IFK Göteborg. IF Elfsborg har en egen utformning på sin kurva som toppade år 2010 men under år 2014 ligger deras post bland de lägsta. Malmö FF som haft en stark ekonomi de senaste åren har trots detta minskat tillgången av spelare. Detta tyder på att de inte använt sina ökade intäkter från exempelvis Champions League till att investera i externa spelare. Det är möjligt att Malmö FF som ett par år tidigare hade ett mycket högt värde av redovisade spelare under den tiden investerade mer i form av spelarköp. Posten redovisade spelare går sedan ned när spelarnas kontrakt skriva av under kontraktstiden vilket kan vara en anledning till nedgången i redovisade spelare.

Figur 4. Redovisade spelare i balansräkningen år 2004-2014

Gemensamt för samtliga klubbar vi studerat under 10 års perioden är att redovisning av spelare förklaras i not och med rubrikerna:

- ingående anskaffningsvärde
- inköp
- försäljning/utrangeringar

Benämningen på rubrikerna skiljer sig mellan lagen men informationen är densamma genomgående.

4.2.3 Avskrivningar av spelare

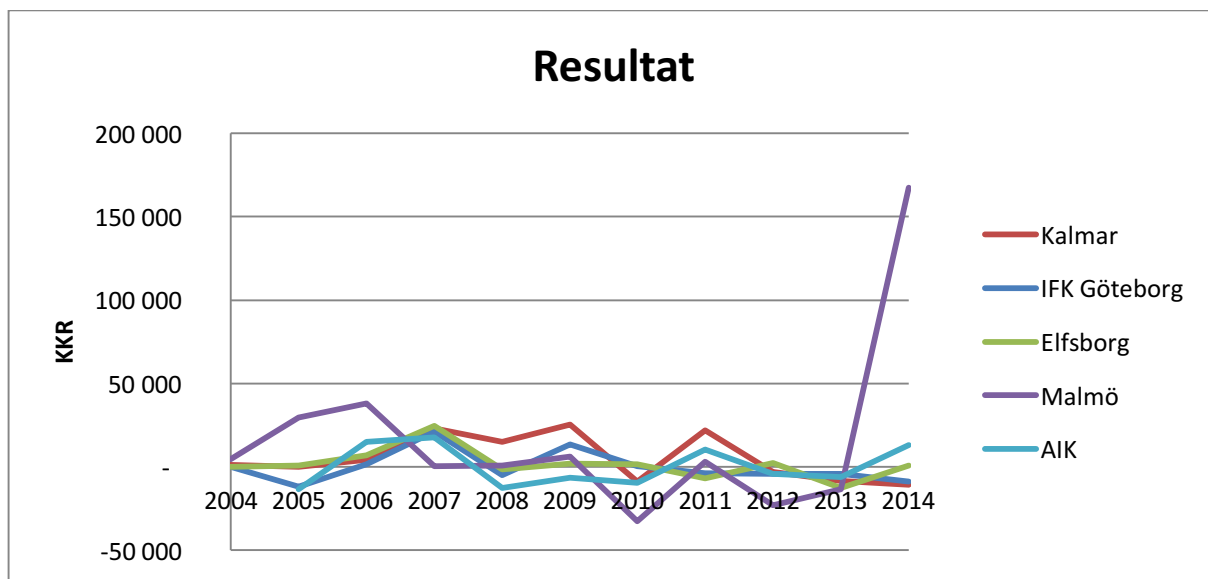
Samtliga klubbar följer fotbollsförbundets riktlinjer och redovisar spelare till anskaffningsvärde och gör avskrivningar linjärt utifrån kontraktstiden. Detaljerade uppgifter lämnas i not. Hur informationen redovisas här varierar mellan klubbarna. Gemensamma poster för samtliga fem klubbar är:

- Ingående avskrivningar
- Årets av- och nedskrivningar
- Försäljning/Utrangeringar
- Utgående ackumulerade avskrivningar

Benämningen på posterna skiljer sig åt mellan klubbarna men samtliga rader är med hos alla. Avskrivningstiden redovisas olika hos klubbarna, Malmö FF och IF Elfsborg väljer att redovisa den genomsnittliga kontraktstiden på den totala summan spelare. Kalmar FF uppger att avskrivningstiden ligger mellan 1-4 år. IFK Göteborg och AIK uppger endast att spelare skrivs av enligt kontraktstiden men ger ingen upplysning om hur långa avskrivningstider det rör sig om.

4.2.4 Redovisat resultat

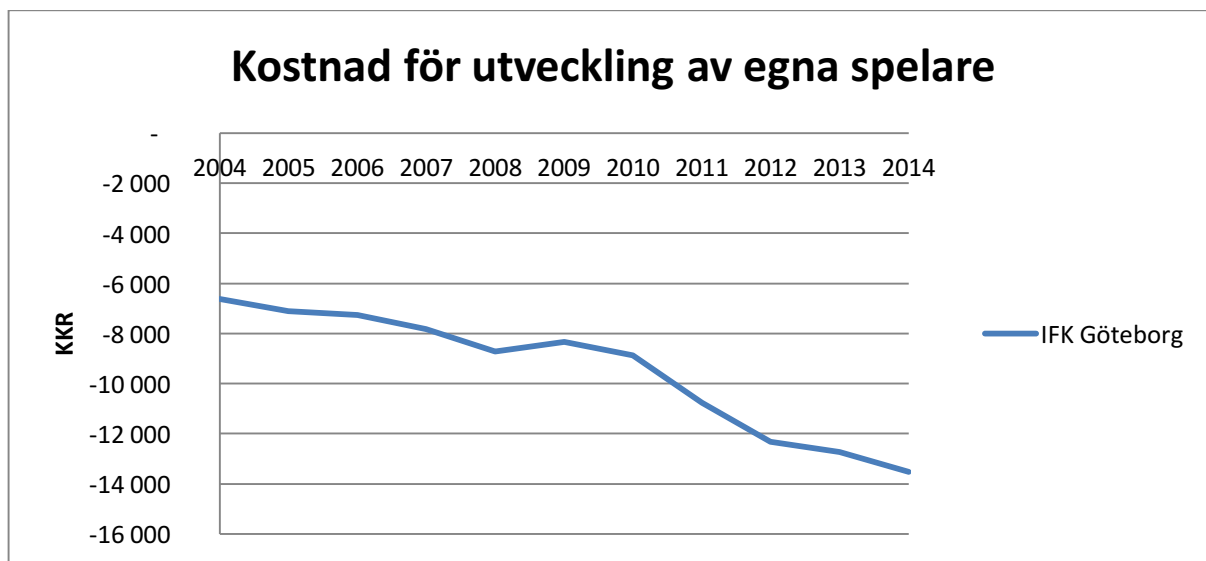
Resultatet illustreras i figur 5 och är relativt lika klubbarna emellan bortsett från Malmö FF som under år 2014 ökade sitt resultat markant sett till de övriga klubbarna och jämfört med deras tidigare resultat. Malmö FF:s ökade resultat beror som sagt på att de kvalificerade sig till Champions League som är det stora finrummet inom fotbollsvärlden. Alla klubbar har vid någon period haft negativt resultat. Största negativa resultatet hade Malmö FF under år 2010 på -32,8 miljoner kronor.

Figur 5. Redovisat resultat år 2004-2014

4.2.5 Utveckling av egna spelare

Av de undersökta klubbarna är det endast IFK Göteborg som särredovisade utgifter för utveckling av egna spelare. Därför visar figuren endast IFK Göteborgs kostnad för utveckling av spelare under 10 års perioden. Denna kostnad redovisades i resultaträkning under posten fotbollsakademin. Det är IFK Göteborgs sektion för ungdomar. Utgifter för denna sektion låg på ca 6,6 miljoner kronor år 2004 för att sedan ha stigit till drygt 13,5 miljoner kronor år 2014. Detta tyder på att IFK Göteborg fördelar allt större resurser på utveckling av spelare då de har fördubblat denna post.

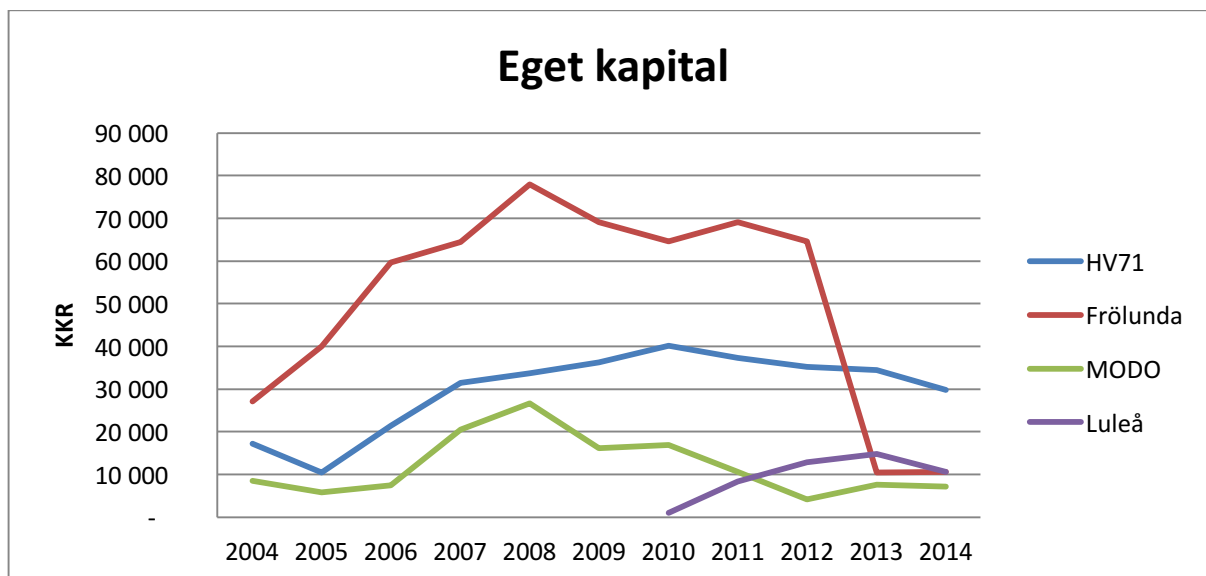
Figur 6. IFK Göteborgs kostnader för utveckling av egna spelare år 2004-2014

4.3 Ishockey

Under avsnitt 4.3.1 till 4.3.4 presenteras resultatet av SHL-klubbarnas årsredovisningar och en redogörelse sker över på vilket sätt klubbarna redovisar sina spelare.

4.3.1 Eget kapital

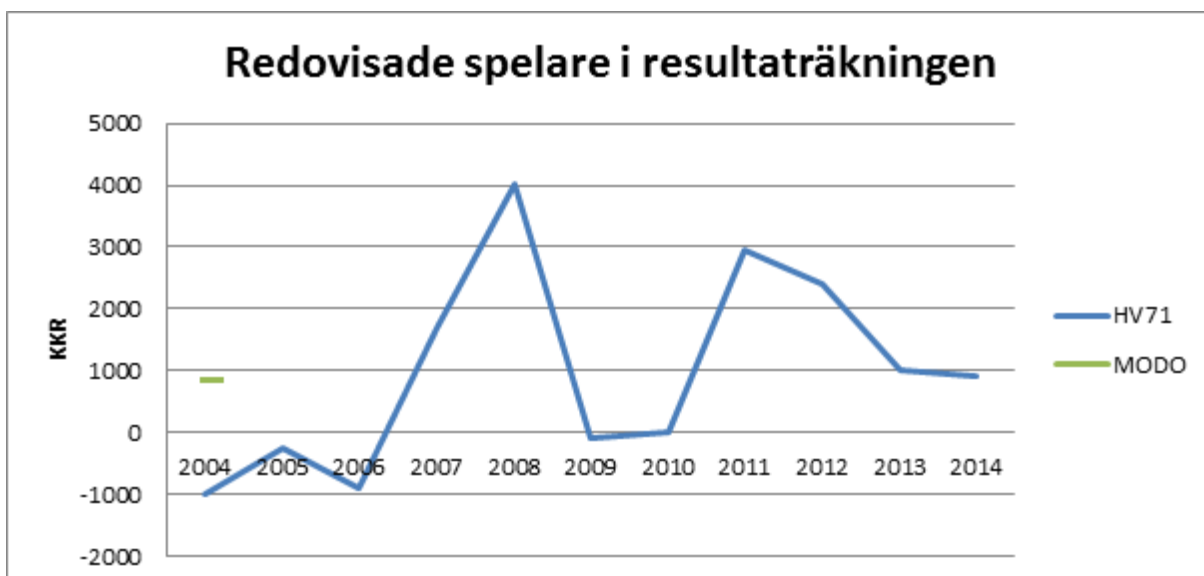
Som figur 7 visar är klubbarnas eget kapital relativt korrelerade över räkenskapsåren där klubbarna generellt har ökat sitt eget kapital från år 2004 fram till år 2008/2009 för att sedan avta fram till idag. Däremot skiljer sig värdet på eget kapital desto mer klubbarna emellan där framförallt Frölunda har haft ett högre eget kapital. Det har dock sjunkit påtagligt från år 2012 till år 2013, för att sedan bibehålla samma nivå under år 2014. Samtliga klubbar har redovisat ett positivt eget kapital under de undersökta åren där Modo har redovisat lägst eget kapital mellan 4,1 miljoner kronor till 26,6 miljoner kronor. Linköping är utebliven då vi som sagt saknar årsredovisningar under dessa räkenskapsår. Luleås kurva återspeglar endast räkenskapsåren 2010-2014 då tidigare årens årsredovisningar inte har varit möjligt att tillhandahålla.

Figur 7. Eget kapital ishockey föreningar

4.3.2 Redovisning av spelare

Inom ishockeyn redovisar ingen klubb sina spelare som en tillgång. Av denna anledning kommer grafen återspegla de intäkter/kostnader kopplade till sina spelare som klubbarna redovisar i årsredovisningen. Det är dock endast två av de fem klubbarna som väljer att redovisa detta. Det som redovisas för spelare går direkt via resultaträkningen. Hur detta redovisas skiljer sig stort mellan olika klubbar. Frölunda och Luleå redovisar varken intäkter eller utgifter under något av de tio studerade åren. HV71 är mer specifik i sin redovisning. Under räkenskapsåren 2004-2005 har de en post i resultaträkningen där de redovisar nettot av utbildningsersättningar. I not redovisas sedan både intäkter och utgifter. Efter år 2005 har posten tagits bort ifrån resultaträkningen och redovisas därefter endast i not. Detta kan till stor del bero på att systemet som används idag med en fast inbetald summa till en fond startade år 2005 vilket gjort det svårt att koppla utbildningsersättning till en specifik spelare. Detta skulle kunna vara anledningen till att HV71 inte ansett att det varit lika väsentligt. I figur 9 går det att se vilka summor det skiftat emellan för HV71 under den undersökta 10 års perioden. Även MODO redovisar utgifter och intäkter för spelare under år 2004, här hade de ett överskott på 955 000 kronor. Detta benämns i resultaträkningen som transferintäkter och transferkostnader. Några övriga upplysningar lämnas inte. Från år 2005 och framåt redovisas varken intäkter eller utgifter i MoDos årsredovisning. Inga övriga upplysningar lämnas heller.

Figur 8. HV71 och MoDos redovisade spelare i resultaträkningen år 2004-2014

4.3.3 Utbildning av spelare

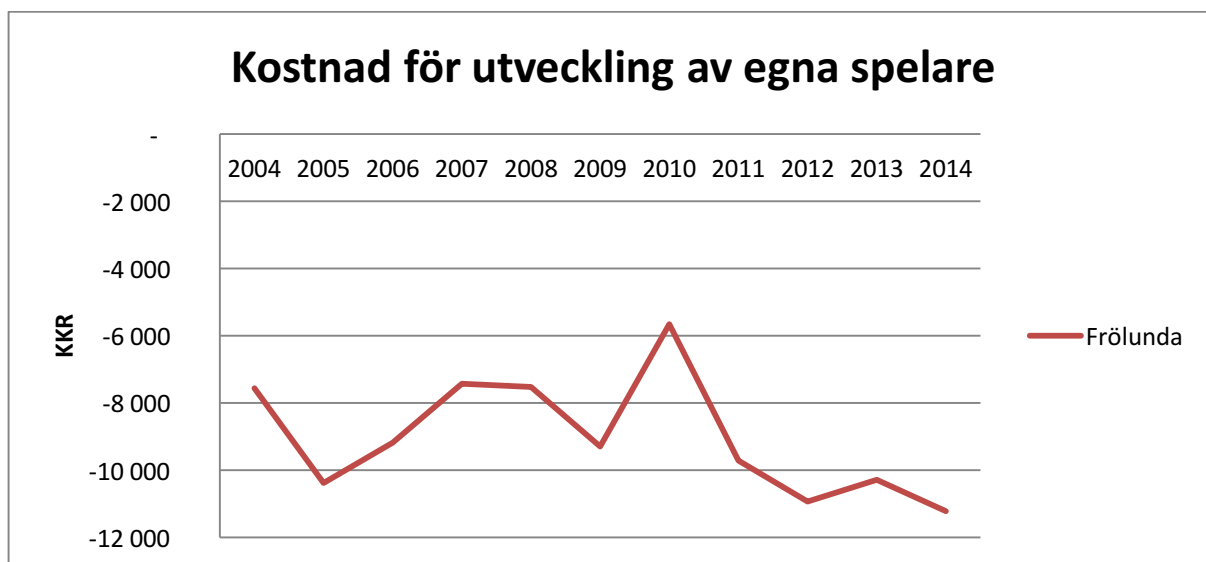
Ingen av de fem utvalda klubbarna särredovisade utgifter för ungdoms/junior verksamhet. Frölunda redovisar dock hur många anställda de har i sin juniorverksamhet, därför kan vi endast utgå ifrån Frölunda vid beräkning av kostnader för utbildning av spelare. Detta varierade mellan 11 till 20 personer under den undersökta 10 års perioden. Vi har utifrån detta gjort en uträkning utifrån de totala utgifterna för löner och fått fram en siffra vi anser hänför till utveckling av egna spelare, i beräkningen exkluderas lön till klubbdirektören. Beräkningen sker enligt formeln nedan:

$$\frac{\text{Anställda på juniorverksamheten}}{\text{Totalt antal anställda}} = \text{XX\%}$$

$$\text{XX\%} * \text{Totala löner} = \text{Beräknad kostnad utveckling}$$

Denna siffra är en uppskattning och motsvarar inte det verkliga utgifter som laget har men är en approximativ uppskattning om vilka summor det rör sig om. Under perioden var dessa utgifter på minst 7,4 miljoner och som störst uppe i 11,2 miljoner investerat i nya spelare. I figur 10 nedan ser vi en graf över räkenskapsåren 2004-2014 över de kostnader vi beräknat hänförligt till utveckling av egna spelare.

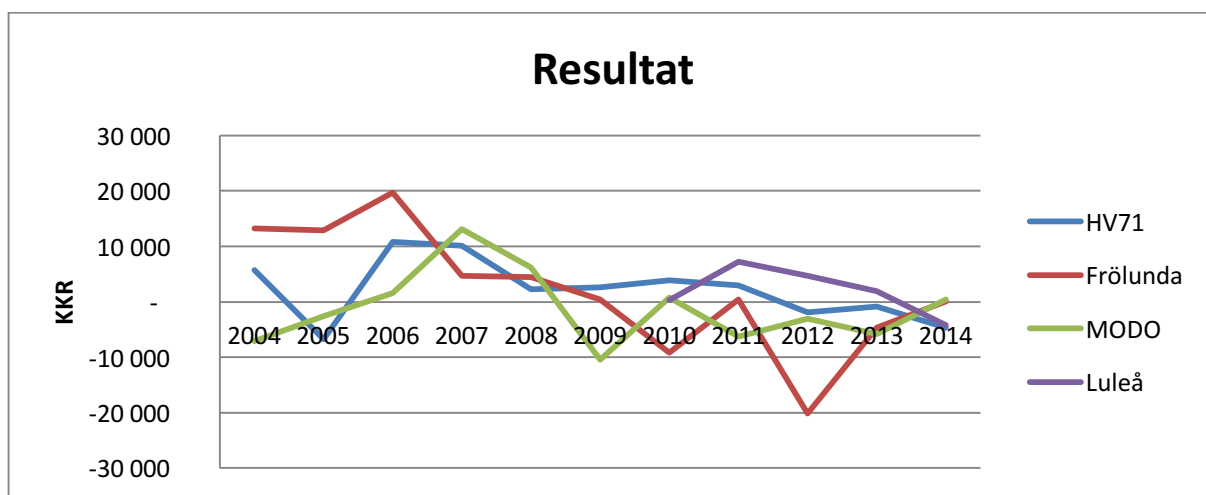

Figur 9. Frölundas kostnader för utveckling av egna spelare år 2004-2014

4.3.4 Redovisat resultat

Klubbarnas resultat varierar relativt mycket från år till år. Vid jämförelse mellan klubbarna kan det inte utläsas större skillnader. Frölunda utmärker sig dock något genom att de har haft både det största resultatet och det lägsta resultatet under den aktuella perioden. Under perioden går det att se en nedgående trend av det redovisade resultatet där alla klubbarna redovisar ett resultat nära 0 eller negativt resultat för år 2014.

Figur 10. Redovisat resultat år 2004-2014

4.4 Mailintervju med Peter Langley

Peter Langley är administrationschef på svenska ishockeyförbundet. Han förklarade i sitt skriftliga svar att svenska ishockeyförbundet inte har några egna regler vad gäller redovisning utan hänvisar helt till riksidrottsförbundets allmänna riktlinjer. Han skrev vidare att dessa

riktlinjer inte innehåller någon information om redovisning av humankapital. Han poängterar dock att det är ett intressant ämne. Peter skriver kort att det idag finns två olika system inom ishockeyn. Det ena är en överenskommelse mellan SHL och hockeyallsvenskan där SHL betalar en summa till hockeyallsvenskan en ersättning för de spelare som avancerar upp i systemet. Det andra systemet är det som kallas för utbildningsersättning där SHL och hockeyallsvenskan betalar en summa till en fond som sedan fördelar dessa pengar enligt ett regelverk. I dags läget befinner vi oss emellan de båda systemen. Till en större del ligger vi kvar i fondsystemet, men förhandlingar för om att gå över till det först nämnda systemet. Det är dock oklart i dagsläget vart det kommer att landa.

4.4 Intervju med Sonny Lundwall – Utbildningsersättning

Utöver vad som finns tillgängligt hos Svenska ishockeyförbundet vad gäller utbildningsersättning togs kontakt med Hockeyallsvenskans sportchef Sonny Lundwall. Enligt Sonny Lundwall betalar SHL-klubbar in 400 000 kronor och HA-klubbar 75 000 kronor till fonden för utbildningsersättning. Sedan sker utdelning till respektive klubb enligt vad regelverket säger att klubben har rätt till för ersättning.

På frågan om det förekommer någon ersättning för en äldre spelare som byter klubb som redan har blivit föremål för utbildningsersättning säger Sonny Lundwall att det endast i vissa fall förekommer en övergångssumma för spelaren. Detta gäller när spelarens kontrakt bryts innan det gått ut. I de fall som det är aktuellt att bryta ett kontrakt blir det en förhandling mellan respektive klubb men detta är inget som är särskilt förekommande i ishockeyn. Det beror framförallt på att kontraktstiderna inom ishockeyn vanligtvis är korta, oftast högst 2 år. En vanligt förekommande klausul som brukar finnas i kontraktet är att en spelare får köpas loss för 200 000 kr.

När det gäller utbildningsersättning och huruvida ishockeyn är på väg att gå in i det nya systemet som Peter Langley beskrev, säger Sonny Lundwall att det inte är aktuellt för tillfället. Sonny säger att de har suttit i förhandlingar angående hur systemet för utbildningsersättning ska se ut framåt. Enligt de slutgiltiga besluten som de kom fram till vid förhandlingarna den 18 april år 2016 kommer det i nuläget inte gå att hänföra en viss utbetald summa till en specifik spelare. Om exempelvis klubb A värvar fem spelare och klubb B värvar två spelare kommer de ändå ha samma utgifter för utbildningsbidrag. Problematiken med utbildningsersättningen har varit att utbildningsbidraget kan dröja många år för berörda klubbar att få då detta betalas ut när en spelare spelat tolv matcher i HA eller SHL. Detta kan ske många år efter att spelare lämnat sin klubb ifrån junioråldern. Målet är att få en snabbare koppling mellan utbetalning från fonden till klubben för att kunna stimulera utvecklingsarbetet på ett bättre sätt.

5 Analys

5.1 Inledning

I detta kapitel analyserar vi vår empiri med hjälp av den teoretiska referensramen. I den deskriptiva delen görs ett antal paralleller och påvisar skillnader mellan sporterna samt binder samman med hur dagens redovisning överensstämmer med redovisningens kvalitativa egenskaper. Den avslutande normativa delen redovisar vi hur redovisningen skulle påverkas om möjligheten för att aktivera utgifter för egna spelare i balansräkningen samt även hur detta lever upp till redovisningens kvalitativa egenskaper.

5.2 Deskriptiv del

5.2.1 Redovisning av fotbollsspelare och ishockeyspelare

Enligt fotbollsklubbarnas regelverk som är utgivet av Svenska fotbollsförbundet ska fotbollsklubbar redovisa sina externa spelarköp som immateriella tillgångar (allmänna anvisningar SvFF s. 14). De allsvenska fotbollsklubbarna uppfyller detta förutom Malmö FF som under åren 2004-2006 valde att redovisa sina spelare som materiell tillgång. Det finns som sagt ingen upplysning i de finansiella rapporterna varför de valde denna tillgångsform eller varför de ändrade till immateriell tillgång under år 2007. Tack vare att klubbarna följer regelverket så uppfyller de kravet att ge ut korrekt information till sina intressenter. Detta kommer medföra att intressenterna är säkra på att informationen som klubbarna ger ut följer de regelverk om hur fotbollsklubbar ska upprätta sin årsredovisning av externa spelarköp.

Ishockeyn har inget eget regelverk vad gäller redovisning på samma sätt som fotbollen utan Svenska ishockeyförbundet hänvisar idrottsföreningar till riksidrottsförbundets allmänna riktlinjer. Inom ishockeyn använder inte föreningarna posten redovisade spelare för att ta upp sina spelare i balansräkningen. Detta beror framförallt på att det inte är så förekommande av transfersummor för spelarköp mellan föreningar. Däremot redovisar vissa klubbar intäkter och kostnader kopplade till spelarköp.

5.2.2 System för ersättningar inom ishockeyn

Som det nämns i empirin så har systemet gällande utbildningsersättning, spelarköp och försäljningar till NHL diskuterats och förhandlats fram och tillbaka under årens lopp. I och med att det nya systemet där utbildningsersättning skulle betalas klubbarna emellan avlogs den 18 april och att fondsystemet kommer fortsätta som innan med vissa mindre ändringar, så kommer det i nuläget försvåra klubbarnas möjlighet att ta upp spelare i balansräkningen. Detta på grund utav att det inte går att hänföra en specifik kostnad till en specifik spelare. I dagens läge betalar alla klubbar in lika stor summa till fonden oavsett hur många spelare som klubben tar in från lägre divisioner. Däremot uppfylls kontrollkriteriet då spelarna innehar kontrakt om bestämmande inflytande kan anses föreligga (Johansson, 2010 s. 488; Marton et al., 2012, s. 402). Detta gör att ishockeyklubbarna har förutsättningar för att redovisa sina spelare i balansräkningen men att det krävs att ishockeybranschen ändrar sitt regelverk angående spelarövergångar och även systemet över utbildningsersättning.

5.2.3 Värderingsmetod av spelare

Enligt Gröjer och Johansson (1996, s.16) finns det två olika skolor vid redovisning av mänskliga resurser. Av empirin att döma följer fotbollen personalvärderingsskolan där utgångspunkten ligger i att försöka värdera spelarna utifrån transfersumman och skriva av tillgången efter kontraktstiden. Däremot värderar de än så länge inte egna talanger. Ishockeyn har valt ett annat spår där de följer personalredovisningsskolan som fokuserar på att kalkylera och redovisa intäkter och kostnader som har med spelarna att göra. Det finns både för- och nackdelar med de båda skolorna. Som empirin visar så befinner sig klubbarna med kniven mot strupen från och till och det är inte ovanligt att de redovisar negativa resultat. Dessutom har flera klubbar haft lågt eget kapital under 10 års perioden. Både AIK och IFK Göteborg hade under år 2005 respektive år 2006 ett negativt eget kapital. Detta är ett belägg för att fotbollen bör fortsätta att redovisa spelare som en tillgång för att inte riskera balansproblem genom att aktiekapitalet förbrukas. Sker detta gäller generellt att bolaget riskerar att bli satt i tvångslikvidation (Folkesson, 2007, s. 67).

5.2.4 Redovisning av internt upparbetade tillgångar

I dagens läge är det ingen allsvensk fotbollsklubb som tar upp internt upparbetade tillgångar i balansräkningen utan de aktiverar endast externa spelarförvärv i sin redovisning. Med dagens redovisning finns svaga incitament till att satsa på att fostra och utveckla egna ungdomar åtminstone ur redovisningssynpunkt. Istället begränsar detta klubbarna då de inte har möjlighet att ta upp talangerna i balansräkningen. Enligt Kulikova & Goshunova (2014, s. 44-48) bör det vara tillåtet att redovisa klubbens ungdomar i balansräkningen. De menar på att systemet som används idag som förbjuder internt upparbetade immateriella tillgångar är fel och har negativ effekt på fostrandet av egna talanger. De förespråkar därför ändring av systemet och att det ska bli tillåtet att ta upp internt upparbetade tillgångar i form av egna talanger. I dagsläget tillåter inte utformningen av tillgångsdefinition klubbarna att redovisa egna talanger, d.v.s. internt upparbetade immateriella tillgångar. Exempelvis inom fotbollen är det definitivt inte ovanligt att en klubb fostrar egna ungdomar till att bli värdefulla spelare i allsvenskan. Vid jämförelse mellan inköpta spelare som kan ha ett anskaffningsvärde, d.v.s. redovisat värde, på ett miljonbelopp blir det stor en kontrast jämfört med en spelare som kommit upp från klubbens egen ungdomsakademi och därmed inte har något redovisat värde. Alltså värderas dessa inköpta spelare betydligt högre än de spelare som fostrats i klubben. Ett konkret exempel på detta är Zlatan Ibrahimovic som fostrades i Malmö FF och därmed inte hade något anskaffningsvärde när han började spela fotboll i Malmö FF. Innan Zlatan lämnade Malmö FF för spel med Ajax var Zlatan alltså värderad till noll kr i Malmö FFs balansräkning. Vid 19 års ålder såldes Zlatan sedan till Ajax för 83 miljoner kronor. Han gick alltså från att ha varit värderad till noll kronor till att i Ajax bli värderad till 83 miljoner kronor. Detta är ett konkret argument till varför många anser att det bör bli tillåtet att redovisa internt upparbetade tillgångar, vilket även Kulikova & Goshunova förespråkar (2014, s. 44-48).

5.2.5 Yttre påverkan

Det går att se en likhet i båda sporterna över hur de undersökta klubbarna redovisar sina spelare. För fotbollens del följer alla fotbollslagen de riktlinjer som ges ut av fotbollförbundet. Den avvikelser vi kan se är att Malmö FF valde att redovisa sina spelare som materiell anläggningstillgång under räkenskapsåren 2004-2006. Efter detta valde de dock att följa övriga lag och redovisa som immateriell anläggningstillgång. För ishockeyn som inte har några specifika riktlinjer att följa från dess förbund går det att se en större osäkerhet i hur de redovisar sina spelare. Majoriteten väljer att inte redovisa dem alls. En förklarande faktor i detta skulle kunna vara den mimestiska isomorfin (Degan & Underman, 2012, s. 365). Då det är enklare att göra som andra när det råder osäkerhet väljer de flesta att ta den enkla vägen och inte försöka sig på att gå den egna vägen. Detta grundar sig dock till största delen på den tvingade isomorfin då det enligt dagens regelverk inte är tillåtet att redovisa egen utvecklade talanger (Degan & Underman, 2012, ss. 363-364). Detsamma gäller fotbollen som strikt håller sig till de riktlinjer som förbundet ger ut utan att försöka hitta nya vägar. Detta beteende utmynnar i att klubbarna möjligen är ute efter legitimitet och att få en acceptants vilket inte är lika lätt att uppnå om de sticker ut från mängden. Då värdering av människor även är ett känsligt ämne kan det vara så att klubbarna drar sig från att söka egna vägar för redovisning av spelare. Detta då det finns risk för att detta skulle kunna skada dess legitimitet. Då legitimitet är enklare att behålla än att ta tillbaka så kan det upplevas säkrare för klubbarna att välja den enkla vägen för att inte riskera att tappa legitimitet (Degan & Underman, 2012, s. 331).

Då dessa klubbar i stor utsträckning lever på intäkter de får från supportrar så kan dessa teorier vara en grund till varför klubbarna väljer att inte söka nya vägar för att redovisa spelare trots att det hade varit i dess intresse. En klubb som anses använda omoraliska metoder kan lätt tappa legitimitet och i detta fall kan det leda till stora förluster i intäkter. Detta argumenterar för att starka riktlinjer krävs i redovisningen för att klubbarna skall våga värdera sina spelare i balansräkningen.

5.2.6 Redovisningens kvalitativa egenskaper

Den redovisning som lämnas ut av klubbarna skall i grunden uppfylla de kvalitativa egenskaperna inom redovisningen. Enligt K3 är de kvalitativa egenskaperna begriplighet, tillförlitlighet, relevans och väsentlighet.

5.2.6.1 Begriplighet

Redovisning av spelare måste alltså göras på ett begripligt sätt för läsaren (Drefeldt & Törning, 2013, s. 49). Vad går att utläsa ifrån de insamlade årsredovisningarna kan begripligheten variera. Framförallt om vi jämför mellan olika klubbar och ser att redovisningen till stor del inte är konsekvent. De delar som fotbollförbundet utger i sina riktlinjer skapar en bra grund för jämförelse och informationen blir begriplig. För ishockeyn blir redovisningen desto svårare att tyda då många utelämnar information om spelare, medan vissa redovisar viss information. Begripligheten blir då lägre och jämförbarheten minskar. Det krävs riktlinjer för att kunna göra redovisningen helt begriplig och jämförbar mellan alla klubbar.

5.2.6.2 Tillförlitlighet

Informationen måste vara tillförlitlig (Drefeldt & Törning, 2013, s. 49). Av denna anledning väljer fotbollen att endast redovisa utgifter för spelarförvärv i balansräkningen med avskrivningar över kontraktstiden. Detta är det ända fasta och helt tillförlitliga vi kan gå på som också är enkelt att göra lika för alla klubbar. Ett system som skulle utgå ifrån det verkliga värdet skulle kräva stora uppskattningar vilket gör informationen mindre tillförlitlig.

5.2.6.3 Relevans

Informationen är relevant då den påverkar läsarens beslut eller bedömningar (Drefeldt & Törning, 2013, s. 50). Då klubbars verksamhet grundar sig i idrotten bör det kunna argumenteras för att det är relevant att redovisa dess spelare som en tillgång. Detta borde även kunna argumenteras för att redovisa spelares verkliga värde. Detta skulle dock kunnat gå i strid mot tillförlitlighet. Att på något sätt kunna redovisa egna spelare bör också kunna anses relevant då dessa tillgångar, till lika stor del som de extern anskaffade spelarna, bidrar till verksamheten. Vissa klubbar inom ishockeyn väljer att helt utelämna redovisning av spelare. När utgifter och intäkter för spelare en heller går att utskilja i redovisningen går det att argumentera mot att klubbarna går emot relevans då de utelämnar information som kan anses relevant.

5.2.6.4 Väsentlighet

Informationen anses väsentlig om ett utelämnade kan påverka läsarens bedömning (Drefeldt & Törning, 2013, s. 50). Väsentligheten av att kunna redovisa spelare i balansräkningen är stor i båda sporter då summorna är betydande. Inom ishockeyn utelämnas för många föreningar information om intäkter och utgifter ifrån spelare. Detta går emot väsentligheten och tyder på att det krävs mer riktlinjer hur detta skall värderas. Det är inte heller många klubbar inom någon av sportarna som redovisar utgifter för utvecklingsverksamhet. Detta är också en väsentlig post då klubbarnas verksamhet grundar sig i spelarna och således borde informationen anses väsentlig för läsaren. Dagens redovisning av spelare kan således anses gå emot väsentlighet.

5.3 Normativ del

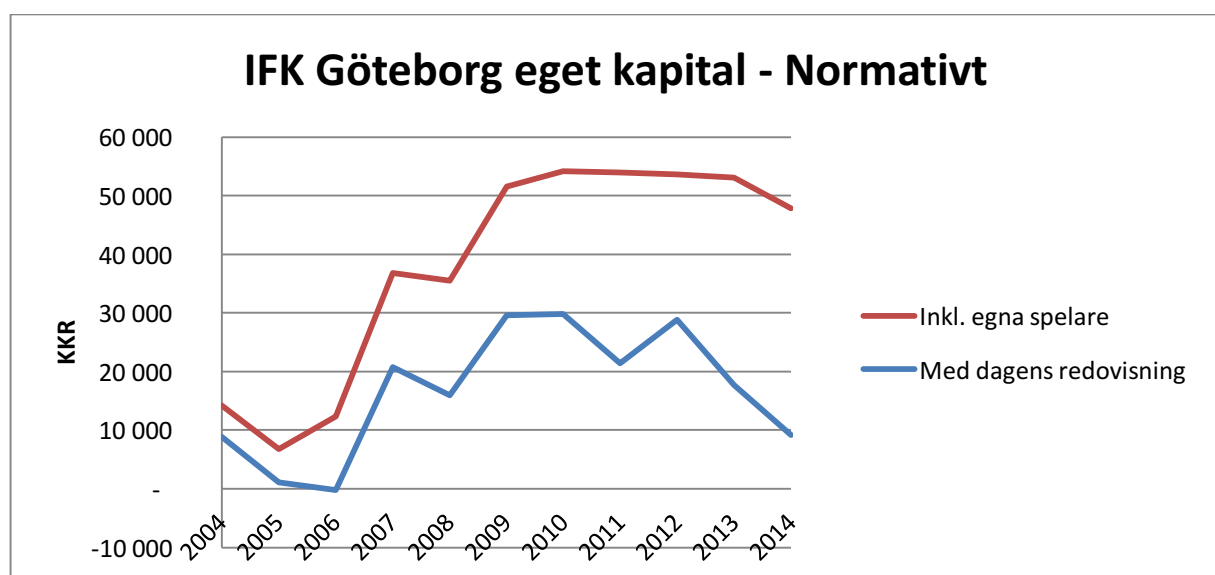
5.3.1 Redovisning av egna spelare i balansräkningen

Som det är idag redovisar ingen klubb i varken ishockeyn eller fotbollen några egna utvecklade talanger i balansräkningen. Mycket få av lagen särredovisar vilka utgifter de haft gällande ungdomsverksamheten. Ett lag som redovisar detta är dock IFK Göteborg, här redovisas allt som kostnad och belastar således resultatet direkt. Av denna anledning har vi valt detta lag då vi presenterar hur det skulle finnas möjlighet att gå tillväga för att redovisa sina egna utvecklade spelare i klubbens balansräkning istället för direkt kostnad.

Varken fotbollen eller ishockeyn har några riktlinjer för hur utvecklingsarbete skall redovisas vilket gör att redovisningen skiljer sig mellan klubbarna. Majoriteten av klubbarna väljer att inte särredovisa dessa poster. Det skulle kunnat vara ett exempel på mimetisk isomorfi (Degan & Underman, 2012, s. 365). Ingen klubb vill sticka ut och göra något speciellt så därför är det enklare att göra som alla andra och hålla det enkelt och inte redovisa dessa poster för sig.

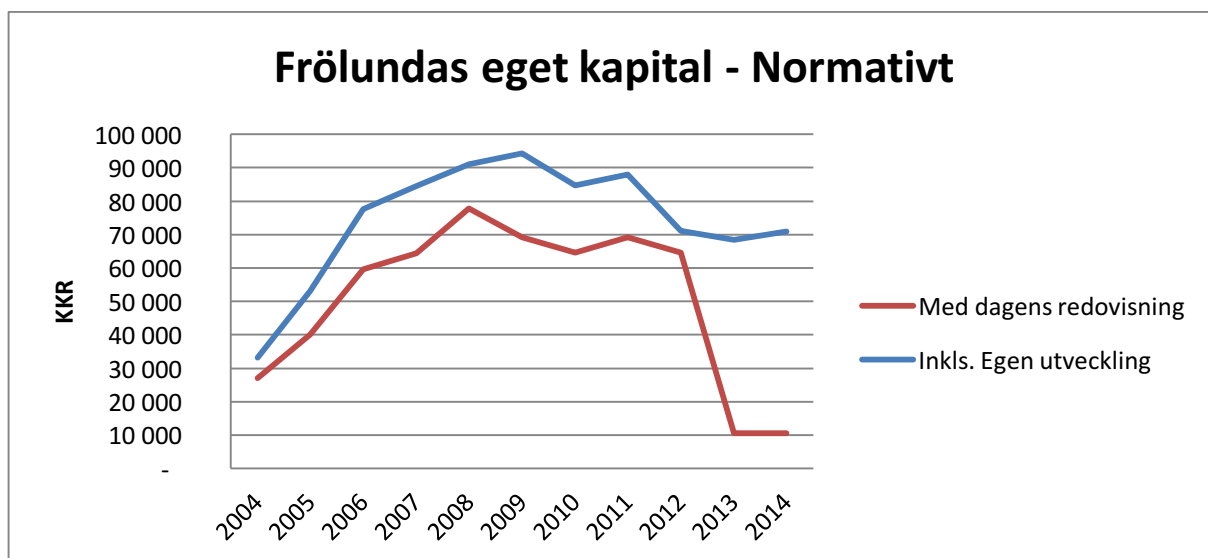
Vid värderingar av egna produkter, är valet först mellan immateriell anläggningstillgångar, materiella anläggningstillgång och lager. Vid val av en immateriell tillgång finns det enligt K3 två olika modeller, kostnadsföringsmodellen och aktiveringsmodellen (Drefeldt & Törning, 2013 s. 427). Kostnadsföringsmodellen säger endast att alla utgifter kostnadsförs direkt, vilket inte är vad vi är ute efter vilket gör att valet går till den senare modellen. Utifrån denna modell måste vi sedan kunna särskilja på ”forsknings fasen” och “utvecklingsfasen”. För en förståelse för de olika faserna kan vi dra en parallell till läkemedelsbranschen. Forskningsfasen är den fast när forskning bedrivs för att få fram ett nytt preparat. Utvecklingsfasen är den del när ett preparat har hittats och detta utvecklas för att kunna säljas i butik. Det är dock svårt att kunna särskilja dessa två faser vad gäller utveckling av spelare. När det gäller materiella anläggningstillgångarna är det däremot enklare att aktivera tillverkningskostnaderna. Vi skulle då kunna se själva utvecklingsverksamheten som en anläggningstillgång som skapar produkter som i framtiden skall inbringa intäkter. Då spelarna är klubbens huvudsakliga verksamhet kan det motiveras att investeringar för att få fram nya spelare är en tillgång. Det skulle sedan ske avskrivningar utefter en plan som är anpassad för klubben. Det sista alternativet är att redovisa utvecklingsverksamheten som en investering av egna produkter i form av lager. Där vissa tillgångar visar sig bli värda stora summor medan andra tillgångar får utangeras. Då lager inte har avskrivningar skulle värdeminskningen istället göras genom en inkuranstrappa där nedskrivningar görs utefter en plan.

I IFK Göteborg går det att se stora kostnader för dess utvecklingsverksamhet. Det är således betydande att ge en klubb som lägger stora pengar på denna möjlighet att redovisa detta som en tillgång. I dagsläget är det endast en kostnad. Vi har i grafen aktiverat alla utgifter för utvecklingsarbetet i balansräkningen. Avskrivning för utvecklingsarbetet görs linjärt på 5 år. Under en 10 årsperiod hade detta resulterat i att redovisade spelare nästan varit 5 gånger så stort som det är idag. Resultatet ökar då vi tar bort utgifter och istället sätter dessa i balansräkningen kommer också det egna kapitalet öka. Även det egna kapitalet femdubblas. Det hade även hjälpt IFK Göteborg, som under år 2006 hade ett negativt kapital att klara sig ifrån detta. För en klubb som IFK Göteborg som lägger såpass stora summor är det av väsentlighet att kunna ta upp utgifterna i balansräkningen för att inte riskera balansproblem och pga. detta bli satt i tvångslikvidation (Folkesson, 2007, s 67).

Figur 11. Eget kapital vid dagens redovisning jämfört med aktivering av egna spelare i balansräkningen i IFK Göteborg år 2004-2014

För ishockeyns del skulle en sådan här modell öppna nya möjligheter för klubbarna då det idag inte förkommer några spelare alls i balansräkningen. Som tidigare nämnt så redovisar ingen av lagen direkta utgifter för utvecklingsverksamhet. Utifrån vår beräkning på Frölundas löner kan vi visa på skillnader som skapas vid möjlighet att kunna redovisa egen utveckling av talanger i balansräkningen. Nedan ser vi effekterna på det egna kapitalet vid redovisning av egen utveckling av spelare i balansräkningen. Det är uppenbart att skillnaden blir stor och det går här även att utskilja att den stora minskningen i eget kapital för Frölunda senaste åren till stor del beror på stora utgifter för egen utveckling av spelare.

Figur 12. Eget kapital vid dagens redovisning jämfört med aktivering av egna spelare i balansräkningen i Frölunda år 2004-2014

5.3.2 Redovisningens kvalitativa egenskaper vid aktivering av egna talanger

5.3.2.1 Begriplighet

Informationen måste vara begriplig för en läsare med rimliga kunskaper inom redovisning (Drefeldt & Törning, 2013, s. 49). Då det uppkommer viss problematik vid värdering och identifierbara vid aktivering av egna spelare i balansräkningen kommer det sättas krav på riktlinjer som specificerar hur redovisningen skall ske. Det går att utläsa en osäkerhet i klubbarnas årsredovisningar vad gäller den information som inte har specifika riktlinjer. Så för att denna punkt skall vara uppfylld kommer även krav ställas på respektive klubb att redovisa tillräcklig information för att göra denna form av redovisning begriplig

5.3.2.2 Tillförlitlighet

Den information som visas i den finansiella rapporten måste vara tillförlitlig och utan väsentliga fel. För att denna punkt skall kunna ses som uppfylld måste således den redovisade informationen vara helt tillförlitlig (Drefeldt & Törning, 2013 s. 49). Här ligger det stora problem för att kunna aktivera egna spelare. Att aktivera alla utgifter för utvecklingsverksamhet som är gjort i föregående avsnitt kan inte anses uppfylla denna punkt då långt ifrån alla ungdomsspelare når upp till nivån så att klubben kan se några framtida

fördelar. Här måste istället någon form av schablon metod användas där en viss del av utgifterna får aktiveras. Om vi följer att aktivera spelarna som varulager måste de värderas post för post vilket gör att varje spelare måste värderas för sig. Detta skapar problematik då en schablon metod skulle bli missvisande (Jauch & Skigen, 1974, ss. 33-36). Att istället se utvecklingsverksamheten som en ”maskin” som producerar spelare kommer göra att värdet gå enklare att hänföra och värderingen då värdet inte hänförs till spelarna utan att det är utvecklingsverksamheten som blir en materiell anläggningstillgång. Här blir värdet då även enklare att hänföra till tillgången.

5.3.2.3 Relevans

Informationen anses relevant om det är användbar som beslutsunderlag för läsaren (Drefeldt & Törning, 2013 s. 50). Att få möjlighet att redovisa spelare i balansräkningen får anses ha en hög relevans. Då klubbarnas verksamhet grundar sig i spelarna så bör detta vara den mest värdefulla tillgången. Att inte ha några möjligheter att redovisa spelare skapar en risk för dolda tillgångar.

5.3.2.4 Väsentlighet

Informationen skall vara väsentlig. Detta handlar om att redovisningen inte ska bli så komplex att det är svårt att urskilja den relevanta informationen (Drefeldt & Törning, 2013 s. 50). Att redovisa sina utvecklade spelare får anses utgöra väsentlighet då summorna är betydande. För Frölunda motsvarade dess nedgång i eget kapital från år 2012 till 2013 utgifter för utveckling av spelare. Detta mer än halverade dess egna kapital. Dessa siffror tyder på att summorna som klubbarna lägger på utveckling av egna spelare är så pass stora att de blir väsentliga.

6 Slutsats

6.1 Inledning

I detta kapitel presenterar vi våra slutsatser utifrån analysen i föregående kapitel. Slutsatser dras genom att ställa den deskriptiva delen mot den normativa delen. Vi har utifrån redovisnings kvalitativa egenskaper gjort en bedömning över hur dagens redovisning överensstämmer med dessa krav, samt ställt detta mot hur kvalitativa egenskaperna påverkas vid möjligheten för aktivering av spelare i balansräkningen. Detta genom att tillåta aktivering för kostnader av egna utvecklade spelare i balansräkningen. Avslutningsvis så presenteras möjligheter för framtida forskningsämnen.

6.2 Studiens slutsatser

6.2.1 Deskriptiv del

Med dagens redovisning i klubbarna går det att urskilja en viss osäkerhet vid redovisning av spelare. Redovisningen sker idag till största delen i resultaträkningen. De enda spelare som aktiveras i balansräkningen är de som inom fotbollen är förvärvade externt. Detta kan till viss del härledas till den mimetiska isomorfin. Då det vi avsaknad av riktlinjer för redovisning av spelare kan klubbar välja att härma andra klubbar. Vilket i många fall är att inte redovisa spelare alls, varken i balans- eller resultaträkning. Anledningen till att inte klubbar söker nya vägar i dagens redovisning grundar sig i den tvingande isomorfin då dagens regelverk inte tillåter att redovisa egna utvecklade spelare i balansräkningen. Fotbollen har dock egna riktlinjer vad gäller köp av spelare, vilket gör redovisningen lik i alla klubbar. Sett utifrån redovisningens kvalitativa egenskaper uppfyller den delen inom fotbollen som har egna riktlinjer alla de kvalitativa egenskaperna och skapar en bra jämförelse. De övriga delarna som t.ex. utveckling av egna spelare skiljer sig mellan klubbar. Här finns inga specifika riktlinjer vilket gjort att de flesta klubbarna väljer att inte särredovisa detta alls, varken i balans- eller resultaträkning. Inom de klubbar som väljer att redovisa dessa kostnader går det att se stora summor. Genom att inte redovisa dessa siffror alls sjunker begripligheten och fyller inte upp väsentlighet.

Ett problem för redovisning av spelare är idag tillgångskriterierna. I K3 p 2.18 står det att de ekonomiska fördelarna skall vara förknippade med tillgången och ska tillfalla företaget. Då det inte går att garantera några framtida ekonomiska fördelar för unga spelare blir det därför svårt att ta upp dem som tillgång. Ett ytterligare problem är K3 p 2.18 där det anges att tillgångens anskaffningsvärde eller värde skall kunna mätas på ett tillförlitligt sätt för att tas upp som en tillgång. En annan utmaning är att utforma ett konkret regelverk som enkelt går att följa konsekvent. Detta för att läsaren skall kunna förstå hur redovisningen går till och därmed uppnå hög begriplighet (Drefeldt & Törning, 2013, s. 49).

Ishockeyklubbar redovisar i dagsläget inga spelare som tillgång i balansräkningen, varken externa spelarförvärv eller egna talanger. I och med att det inte förekommer transfersummor inom ishockeyn, eller åtminstone i väldigt begränsad omfattning, är det svårt att redovisa spelarförvärven. Vår bedömning är att det finns flera fördelar som ishockeyn hade kunnat nyttja om de haft möjlighet att följa fotbollens regelverk. Det hade dock krävts ett flertal

förändringar inom ishockeyn för att detta skulle bli möjligt. För det första kvarstår problematiken kring övergångssummorna. Utöver det hade ishockeyn behövt avskaffa fondsystemet gällande utbildningsersättning för att kunna koppla ersättningen till respektive spelare. Annars gäller samma utmaning som inom fotbollen vad gäller redovisning av egna talanger. Även ishockeyn har förutsättningar till att redovisa spelare i de fall då de uppfyller kontrollbegreppet och anses ha bestämmande inflytande över spelarna.

6.2.2 Normativ del

Vi anser att både fotbollen och ishockeyn skulle haft positiva effekter i de kvalitativa egenskaperna av att redovisa sina egna utvecklade talanger. Detta hade även undvikit förseningar av upparbetade övervärden på spelare som i nuläget redovisas först vid extern försäljning (Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier, 2009, s.13). Exemplet med Zlatan Ibrahimovic åskådliggör bristerna med att inte redovisa egna talanger. Under Zlatans tid i Malmö FF fram till försäljningen år 2001 var han alltså värderad till noll kronor för att efter övergången bli värderad till 83 miljoner kronor i balansräkningen. Detta leder till att relevansen av att redovisa egna talanger är hög vid fall som liknar detta. Genom att istället ge klubbarna möjlighet att redovisa utveckling av egna spelare skulle även fylla upp väsentligheten i en större utsträckning och även öka begripligheten. Problemet ligger här istället i värderingen. Det finns många olika vägar att gå och det kommer krävas en väl utarbetad värderingsmodell för att tillförlitlighet skall kunna anses uppfylld. Överlag kan vi se att de kvalitativa egenskaperna skulle bli uppfyllda i en större utsträckning med mer kompletta riktlinjer för redovisning av spelare samt möjlighet att kunna aktivera egna spelare i balansräkningen.

Utifrån en annan infallsvinkel finns det incitamentaspekter att ta hänsyn till. I dagens läge där klubbarna inte har möjlighet att aktivera sina egna fostrade talanger i balansräkningen finns låga incitament till att satsa på ungdomsverksamheten, åtminstone ur redovisningssynpunkt. Detta leder istället till begränsningar för klubbarna då de inte har möjlighet att ta upp talangerna i balansräkningen och därmed endast kan redovisa kostnaderna för ungdomsverksamheten. En konsekvens av detta är att klubbar ur redovisningssynpunkt gynnas av att prioritera resurser på externa spelarköp för att bibehålla ett stabilt eget kapital och inte riskera att hamna i balansproblem. Som den insamlade empirin visar så är det inte ovanligt att klubbarna har kniven mot strupen när det gäller det egna kapitalet. Faktum är att IFK Göteborg och AIK förmodligen hade kunnat undvika att drabbas av negativt kapital som skedde år 2006 respektive år 2005 om möjligheten att redovisa egna spelare hade existerat. Utifrån Svenska fotbollförbundet och Svenska ishockeyförbundets sida bör det finnas motiv till att arbeta åt detta håll. En av deras viktigaste uppgifter är att skapa goda förutsättningar för svensk fotboll och ishockeys utveckling. Genom att möjliggöra redovisning av egna talanger skulle incitamenten öka inom klubbarna vad gäller satsning på egna talanger vilket skulle främja svensk ishockey och svensk fotbolls framtid. Det finns som sagt motiv till att försöka skapa förutsättningar för redovisning av egna talanger. Dessa spelare uppfyller även kontrollkriteriet och bestämmande inflytande kan anses finnas över dem då de har bindande kontrakt (Johansson, 2010, ss. 305-307).

Problematiken i att redovisa egna utvecklade spelare ligger i att bibehålla en hög begriplighet. Det kan det även diskuteras hur tillförlitligheten skall uppnås. För att dessa punkter skall uppnås krävs ett tydligt och välarbetat regelverk för hur värdering av egna utvecklade spelare skall gå till. Lyckas dessa problem att lösas på ett bra sätt kommer de redovisningens

kvalitativa egenskaper att uppnås i en större utsträckning än vad de görs idag. Vidare är vår bedömning att utgifter för utvecklingsverksamhet är väsentlig. Denna post är väsentlig då klubbarnas verksamhet grundar sig i spelarna och således borde sådan informationen anses väsentlig för läsaren, samt att summorna är av betydande storlek. Att Frölundas minskning i det egna kapitalet motsvarar samma summor som är hänförliga till utvecklingsverksamhet ger detta ytterligare grund. Vår bedömning är även att det ur begreppet relevans är relevant att kunna redovisa egna spelare. Dessa spelare kan enligt vår bedömning bidra lika mycket till verksamheten som de externt anskaffade spelarna, vilket givetvis kan varieras mellan olika föreningar.

6.2.3 Sammanfattning

Sammanfattningsvis är vår bedömning att fotbollen bör fortsätta följa Svenska fotbollförbundets regelverk, det finns ingen anledning att förändra det. Däremot ställer vi oss kritiska till att ishockeyn inte redovisar sina spelare över huvud taget och att nästan ingen klubb ens redovisar kostnader kopplade till spelare i resultaträkningen. I dagsläget med rådande system, och faktum att det inte finns några omfattande transfersummor, är vår bedömning att ishockeyn inte har möjlighet till redovisning av spelare. Vi riktar dock ett uppmanande förslag till att se över systemet som används idag. Detta genom att se över om det i framtiden hade varit möjligt att influeras av fotbollens regelverk och på sikt ge möjligheten att redovisa spelare. Avslutningsvis förespråkar vi att både ishockey och fotboll i framtiden bör redovisa den egna ungdomsverksamheten både på grund av de incitamenthöjande effekter det skulle medföra, men även för att det enligt vår bedömning uppfyller redovisningens kvalitativa egenskaper på ett bättre sätt.

6.3 Förslag på framtida forskning

Vi skulle gärna se att det förs framtida forskning om hur dagens regelverk skulle kunna förändras gällande utveckling av egna spelare för att i framtiden kanske kunna ge klubbar möjlighet att ta upp sina egna utvecklade spelare i balansräkningen. Det krävs då även studier om hur värdering av dessa spelare skulle sett ut vilket är en intressant frågeställning att bygga vidare på.

Litteratur

- Becker, G. (1993). Nobel Lecture: The Economic Way of Looking at Behavior. *The Journal of Political Economy*. The University of Chicago Press 101, (3) 385-409
- Deegan, C., & Unerman, J. (2011). *Financial accounting theory*. Maidenhead: Mc Graw-Hill Education.
- Drefeldt, C. & Törning, E. (2013) *Finansiell rapportering enligt K3 och K2*. Lund: Studentlitteratur AB
- Edenhammar, H., Liledahl, N., Nordberg, C., & Thorell, P (2015). *Företagets redovisning*. Uppsala: Iustus förlag AB
- Edvinsson, L., & Malone, M. (1998). *Det intellektuella kapitalet*. Malmö: Liber ekonomi.
- Ekot (2013). Var tolfte elitklubb har skulder hos kronofogden. Nedladdad februari 1, 2016, från Sveriges radio. Webbsida
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=5603869>
- Folkesson, E (2007). *Företag i ekonomisk kris*. Thomson fakta AB: Stockholm
- Gall, Adrienne L. (1988) What Should Human Resource Accounting Systems Count? *Training and Development Journal*; Jul 1988; 42, 7; *ABI/INFORM Global*, 20
- Gröjer, J. E., & Johanson, U. (1996). *Personalekonomisk redovisning och kalkylering* (2:a upplagan). Borås: Prevent
- Human Capital from Psychoanalytic Perspective, ADELA BARABASZ Management 2014. Vol.18, No. 1
- Intellectual capital, Taylor, Christie. *Computerworld*; Mar 12, 2001; 35, 11; *ABI/INFORM Global* pg. 51
- Intellectual capital, Teo, Chee Hean. *Presidents & Prime Ministers*; Nov/Dec 1998; 7, 6; *ABI/INFORM Global*
- Jackson, H. G. (2015). In the decade of human capital, HR must lead. *HRMagazine*, 60(6), 6
- Jauch, R., & Skigen, M. (1974). Human resource accounting evaluation: A critical evaluation. *Management accounting (new york, N.Y.)*: Institute of Management Accountants.
- Johansson, K. (2010). *Substance over form*. Stockholm: Jure
- Johansson, S. (2007). *Nials svensk associationsrätt i huvuddrag*. Stockholm: Nordstedts juridik.
- Johansson, U., & Jorén, A. (2007). *Personalekonomi idag*. Uppsala: Uppsala publishing house.
- Kulikova L.I., Goshunova A.V., (2014). Science of Balance Preparation: Substance and Stages of Development in Russia. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 5, (24), 49-52.
- Liao, S., & Shu S Liao. (1974). Human assets, human resources and managerial decisions. *Management accounting (new york, N.Y.)*: Institute of Management Accountants, etc.
- Marton, J., Lumsden, M., Lundqvist, P., & Pettersson, A. K. (2012). *IFRS - i teorier och praktik* (3e upplagan). Stockholm: Sanoma utbildning.

- Mattson, P., & Örtenblad, A. (2012) *Smått och gott om vetenskapliga rapporter och referensteknik*. Lund: Studentlitteratur.
- Motokawa, K. (2015). Human capital disclosure, accounting numbers, and share price. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 13(2), 159-178.
- Newell, G. (1972). Should humans be reported as assets? *Management accounting (new york, N.Y.)*: Institute of Management Accountants, etc.
- Riksidrottsförbundet (2008). Idrotten i siffror. Nedladdad februari 1, 2016, från Riksidrottsförbundet. Webbsida: http://www.rf.se/ImageVaultFiles/id_63562/cf_394/RF_i_siffror_2014.PDF
- S. Pike L. Fernström G. Roos, (2005), "Intellectual capital", *Journal of Intellectual Capital*, Vol. 6 Iss 4 pp. 489 - 509
- Shallström, K (2014). Analys av allsvenska klubbarnas ekonomi 2014. Nedladdad februari 1, 2016, från Svenska fotbollförbundet. Webbsida: http://d01.fogis.se/svenskfotboll.se/ImageVault/Images/id_123426/scope_0/ImageVaultHandler.aspx150507131828-uq
- Shallström, K (2014). Analys av allsvenska klubbarnas ekonomi 2014. Nedladdad februari 1, 2016, från Svenska fotbollförbundet. Webbsida: http://d01.fogis.se/svenskfotboll.se/ImageVault/Images/id_123426/scope_0/ImageVaultHandler.aspx150507131828-uq
- Sheedy-Gohil, K. (1996). Putting the asset value of skills on the balance sheet. *Managerial Auditing Journal*, 11(7), 16-20.
- Subhash, A. A. (2014). A review of guidelines and frameworks on external reporting of intellectual capital. *Journal of Intellectual Capital*, 15(1), 100-141. doi:<http://dx.doi.org/10.1108/JIC-04-2013-0046>
- Svensk idrott (2013). *Idrottens redovisning*. Nedladdad februari 1, 2016, från Riksidrottsförbundet. Webbsida: http://www.svenskidrott.se/ImageVaultFiles/id_70915/cf_394/Idrottens_Redovisning_V_3.PDF
- Svenska Dagbladet (2012). Zlatan en guldgruva för MFF. Nedladdad maj 16, 2016, från Svenska dagbladet. Webbsida: <http://www.svd.se/zlatan-en-guldgruva-for-mff>
- Svenska fotbollförbundet (2009). *Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier*. Nedladdad februari 1, 2016, från Svenska fotbollförbundet. Webbsida: <http://www.svenskfotboll.se/files/%7B7ABF2A71-760B-44BC-B8A8-11F9D62BF3FE%7D.pdf>
- Svenska ishockeyförbundet (2016). Utbildningsersättning. Nedladdad april 15, 2016, från Svenska ishockeyförbundet. Webbsida: <http://www.swehockey.se/Tavling/Utbildningsersattning/>
- UEFA (2015). *UEFA Champions League revenue distribution* Published: Sunday 1 March 2015, 16.15CET. Webbsida: <http://www.uefa.com/uefachampionsleague/news/newsid=1858497.html>

Årsredovisningar

Ishockey

Brynäs IF - 2014
Djurgården Hockey - 2014
Frölunda Hockey Club - 2004-2014
Färjestad BK - 2014
HV71 - 2004-2014
Karlskrona Hockeyklubb - 2014
Linköpings Hockey Club - 2014
Luleå Hockey - 2010-2014
Malmö Redhawks - 2014
MODO Hockey - 2004-2014
Rögle Bandyklubb - 2014
Skellefteå AIK Hockey - 2014
Växjö Lakers Hockey - 2014
Örebro Hockeyklubb - 2014

Fotboll

AIK Fotboll - 2005-2014
BK Häcken - 2014
Djurgårdens IF - 2014
Falkenbergs FF - 2014
Gefle IF - 2014
Halmstad BK - 2014
Helsingborgs IF - 2014
IF Brommapojkarna - 2014
IF Elfsborg - 2004-2014
IFK Göteborg - 2004-2014
IFK Norrköping - 2014
Kalmar FF - 2004-20014
Malmö FF - 2004-2014
Mjällby AIF - 2014
Örebro SK - 2014

Bilagor

Bilaga 1- Intervjuguide Sonny Lundwall

Sonny Lundwall, Sportchef Hockeyallsvenskan

Hur fungerar systemet som används nu?

I dagens system betalar alla SHL och HA klubbar in pengar till en fond. Denna fond betalar sedan ut pengar till de klubbar som har fått spelare upp till HA eller SHL där de spelat fler än 12 matcher. Fördelningen av pengarna är enligt underlag på svenska ishockeyförbundets hemsida. Den maximala ersättningen för en spelare är 100 000 kr och fördelas över upp till 7 klubbar. Utbildningsersättning kan endast betalas ut en gång per spelare.

Hur mycket betalas in till fonden från SHL och HA klubbar?

Det som betalas in nu är 400 000 kr för en SHL klubb och 75 000 kr från en HA klubb. Detta går till fonden som sedan betalar ut till respektive klubb utifrån regelverkets fördelning.

När utbildningsbidrag är utbetalt en gång, och en spelare byter klubb i äldre ålder. Blir det då någon ersättning?

Det är inte vanligt med transfersumma inom ishockeyn. Så länge en spelare är utan kontrakt är denna fri att byta förening utan att kostnader uppstår. I det fall en spelare vill bryta ett kontrakt blir detta självklart en förhandling mellan respektive klubb men detta är inget som är särskilt förekommande inom ishockeyn. För de allsvenska spelarna beror detta till stor del på att kontraktstiderna oftast är väldigt korta, oftast max 2 år. Många skriver även in en klausul i sitt kontrakt som gör att om de får kontrakt med en SHL klubb får de köpas loss för 200 000 kr. Detta är dock inte särskilt vanligt förekommande att klausulen blir aktuell.

Går det att hänföra en viss utbetald summa till en viss spelare?

Vad gäller utbildningsbidrag kommer det i nuläget inte gå att koppla en viss spelare till ett utbetalt bidrag. Som exempel om klubb A värvar 5 spelare och klubb B värvar 2 kommer de ändå ha exakt samma utgifter för utbildningsbidrag. Det är i sådana fall om två klubbar kommer överens om att bryta ett kontrakt och således lägger en summa för att få över en viss spelare. Men som sagt är detta inte något som är vanligt förekommande inom ishockeyn.

Vi har hört att det skall gå till ett nytt system som går ut på att respektive klubb betalar direkt till varandra, hur lång har detta ni kommit med detta?

Förhandlingar pågår nu om ett nytt upplägg vad gäller ersättningar för utbildningsbidrag. Det kommer dock fortfarande vara på samma sätt att betalningar från klubbar går till en fond och sedan därifrån kommer pengarna till de klubbar som har utbildat spelare. Ett stort problem idag är att utbildningsbidrag kan dröja många år för berörda klubbar att få då detta betalas ut när en spelare spelat 12 matcher i HA eller SHL. Detta kan ske många år efter att spelare lämnat sin klubb ifrån junioråldern. Det vi idag istället vill ha en snabbare koppling mellan utbetalning från fonden till klubben för att kunna stimulera utvecklingsarbetet på ett bättre sätt.

Hur funkar det när en spelare går till NHL?

Avtalet med NHL har ett väldigt enkelt upplägg. Varje spelare som kontrakteras i NHL får 240 000 USD. Detta oavsett om spelaren har ett befintligt kontrakt eller inte. Är det fler än 10 spelare som kontrakteras blir det 320 000 USD per spelare efter de första 10. Detta läggs i en

pott och betalas ut lika mycket för varje spelare. Detta delas sedan ut till de senaste fyra klubbarna spelaren har varit i. Utdelningen är med 25 % per klubb oavsett tid spelaren spenderat i respektive klubb.

Bilaga 2 - Intervjuguide Peter Langley

Peter Langley, Administrationschef Svenska Ishockeyförbundet

Hej!

Vi är två som skriver uppsats på Halmstads högskola. Vi ska skriva om humankapital i olika idrottsföreningar. Fotbollsförbundet har riktlinjer angående detta för fotbollsklubbar. Jag kan dock inte hitta något liknande utgett ifrån Ishockey förbundet. Har ni några sådana riktlinjer vad gäller att redovisa humankapital i balansräkningen?

Svar:

Hej!

När det gäller riktlinjer för redovisning hänvisar vi till Riksidrottsförbundets rekommendationer (se bif). När jag läser igenom detta dokument kan jag inte se att Humankapitalet ska redovisas i balansräkningen. Absolut ett intressant ämne som det skulle vara spännande att få ta del av när ni är färdiga med ert arbete.

Med vänlig hälsning

Peter Langley

Adm.chef Svenska Ishockeyförbundet

Hej igen!

Vad vi har förstått när vi läst angående ishockeyns system vad gäller övergångssummor vid byte av lag är det numera så att alla lag betalar in en fast avgift till en pott som det sedan går att söka pengar ur. Är det på detta viset övergångssummor för spelare behandlas i ishockey? Finns det i sådana fall några officiella riktlinjer som detta går att läsa i?

Svar:

Jag tror att ni blandar ihop två saker.

1-det finns en överenskommelse mellan SHL och Hockeyallsvenskan (som vi inte är en del av som hanteras mellan SHL och HA) där SHL betalar allsvenskan en summa för ersättning för de spelare som avancerar upp i systemet.

2-Det finns något som kallas utbildningsersättning (i viss mån har ovan pkt 1 ersatt detta system) där elitklubbarna historiskt till en fond betalar in pengar som sedan har fördelats till de klubbar som bidrar med spelare upp i systemet.

För tillfället befinner vi oss mellan två system. Vi är på väg in i det nya som är pkt 1 men lever kvar till viss del med det gamla pkt 2. Huruvida vi kommer lyckas gå in i det nya beror på om alla parter (läs intresseorganisationer SHL HA, Hockeyettan) går med på det nya systemet. Denna diskussion pågår och resultatet har vi inte per idag. Det som finns skrivet (det gamla systemet) om detta hittar ni på vår hemsida: [www.swehockey.se/Hem / Tävling / Utbildningsersättning](http://www.swehockey.se/Hem/Tävling/Utbildningsersättning)

Mvh

Peter

Bilaga 3 - Tabell fotboll 2004- 2014

2004 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
AIK			33 978		
Malmö	23 910	mat	76 768	30 309	4 511
Elfsborg	1 467	im	29 677	5 722	6
Kalmar	-	-	6 923	3 828	965
IFK Göteborg	3 995	im	29 592	8 898	135
2005 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap.	EK	Resultat
AIK	3 104	im	24 870	- 15 998	- 13 571
Malmö	23 260	mat	101 190	61 403	29 594
Elfsborg	5 580	im	43 350	6 449	727
Kalmar	-	-	7 929	3 942	95
IFK Göteborg	8 553	im	42 113	1 072	- 12 032
2006 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
AIK	11 590	im	59 810	18 796	14 978
Malmö	28 812	mat	128 363	99 238	37 835
Elfsborg	10 058	im	56 824	13 401	6 952
Kalmar	2 457	im	11 925	8 256	4 332
IFK Göteborg	5 549	im	29 320	- 252	1 697
2007 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
AIK	13 704	im	63 454	33 206	17 484
Malmö	27 684	im	129 132	103 322	389
Elfsborg	19 091	im	107 914	37 912	24 511
Kalmar	2 230	im	37 796	31 454	23 198
IFK Göteborg	14 584	im	67 361	20 762	20 963
2008 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
AIK	9 971	im	49 646	17 773	- 12 614
Malmö	24 521	im	188 227	110 590	687
Elfsborg	24 830	im	107 031	36 319	- 1 594
Kalmar	2 778	im	52 771	23 197	14 814
IFK Göteborg	13 349	im	48 105	15 975	- 4 849

2009 (KSEK)

Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
AIK	6 342	im	53 931	11 245	- 6 653
Malmö	32 620	im	193 377	110 590	6 124
Elfsborg	25 541	im	117 944	38 245	1 926
Kalmar	5 906	im	81 679	71 666	25 416
IFK Göteborg	20 528	im	71 967	29 547	13 549

2010 (KSEK)

Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
AIK	7 992	im	54 345	2 154	- 9 431
Malmö	19 593	im	191 475	78 030	- 32 801
Elfsborg	29 103	im	140 421	35 654	1 409
Kalmar	4 146	im	73 849	62 745	- 8 920
IFK Göteborg	13 148	im	62 243	29 808	241

2011 (KSEK)

Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
AIK	7 579	im	76 066	28 904	10 310
Malmö	31 594	im	209 419	109 540	3 010
Elfsborg	25 291	im	133 238	28 879	- 6 774
Kalmar	2 636	im	92 110	84 725	21 980
IFK Göteborg	12 949	im	72 617	21 405	- 3 772

2012 (KSEK)

Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap.	EK	Resultat
AIK	11 280	im	75 110	24 513	- 4 392
Malmö	15 153	im	195 868	78 552	- 22 867
Elfsborg	19 084	im	143 422	31 263	2 384
Kalmar	3 562	im	92 196	81 567	- 3 157
IFK Göteborg	12 566	im	69 169	28 833	- 4 322

2013 (KSEK)

Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
AIK	9 579	im	74 001	18 284	- 6 229
Malmö	18 137	im	193 870	61 756	- 13 503
Elfsborg	8 093	im	133 646	18 470	- 12 793
Kalmar	6 450	im	81 313	73 297	- 8 270
IFK Göteborg	13 496	im	86 543	17 737	- 4 079

2014 (KSEK)

Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
AIK	7 175	im	85 458	31 360	13 076

Malmö	15 506	im	404 054	224 390	167 450
Elfsborg	3 817	im	143 802	19 251	782
Kalmar	3 789	im	69 192	62 672	- 10 624
IFK Göteborg	11 921	im	65 023	9 137	- 8 667

Bilaga 4 - Tabell ishockey 2004- 2014

2004 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap.	EK	Resultat
Frölunda	-		36 234	27 111	13 192
HV71			34 319	17 218	5 687
Linköping					
Luleå					
MODO	-	-	12 718	8 451	- 7 146
2005 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
Frölunda	-		54 458	39 983	12 872
HV71			33 213	10 514	- 6 704
Linköping					
Luleå					
MODO	-	-	12 308	5 820	- 2 631
2006 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
Frölunda	-		75 016	59 684	19 700
HV71			45 158	21 334	10 820
Linköping					
Luleå					
MODO	-	-	15 477	7 420	1 600
2007 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
Frölunda	-		72 308	64 391	4 706
HV71			56 613	31 487	10 154
Linköping					
Luleå					
MODO	-	-	33 694	20 467	13 056
2008 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
Frölunda	-		77 463	77 890	4 396
HV71			53 844	33 689	2 201
Linköping					
Luleå					
MODO			35 589	26 616	6 139
2009 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
Frölunda	-		78 335	69 138	397
HV71			51 544	36 251	2 562
Linköping					
Luleå					

MODO			40 433	16 202	- 10 413
2010 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
Frölunda	-		74 757	64 614	- 9 154
HV71			60 633	40 167	3 916
Linköping					
Luleå			28 367	1 035	303
MODO			41 466	16 931	729

2011 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap.	EK	Resultat
Frölunda			72 793	69 138	398
HV71			57 279	37 276	2 891
Linköping					
Luleå			26 360	8 275	7 240
MODO			35 634	10 627	- 6 304

2012 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
Frölunda			66 333	64 614	- 20 123
HV71			60 251	35 246	- 1 930
Linköping					
Luleå			27 533	12 901	4 626
MODO			36 391	4 175	- 3 008

2013 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
Frölunda	-		57 196	10 523	- 4 628
HV71			58 501	34 523	- 823
Linköping					
Luleå			31 652	14 763	1 882
MODO			43 148	7 572	- 5 778

2014 (KSEK)					
Lag	Spelare	mat/im	tot. Kap	EK	Resultat
Frölunda	-		56 035	10 605	82
HV71			57 930	29 872	- 4 651
Linköping					
Luleå			25 152	10 596	- 4 166
MODO			36 217	7 150	350

Bilaga 5 - Allsvenskan år 2014

Allsvenska klubbar	Totala tillgångar (ksek)	Redovisade spelare i BR (ksek)
Malmö FF	404 054	15 506
IFK Göteborg	65 023	11 921
AIK	85 458	7 175
IF Elfsborg	143 802	3 817
BK Häcken	80 701	-
Örebro SK	9 760	1 337
Djurgårdens IF	21 526	1 242
Helsingborgs IF	43 631	2 600
Halmstad BK	34 115	705
Kalmar FF	69 192	3 789
IFK Norrköping	50 221	125
Falkenbergs FF	5 716	291
Gefle IF	9 113	521
Mjällby AIF	6 095	79
IF Brommapojkarna	11 637	-

Bilaga 6 – Swedish Hockey League år 2014

Klubb	Totala tillgångar (tkr)	Redovisade spelare i BR (ksek)
Djurgården	113 839	-
Frölunda	56 035	-
HV71	57 802	-
Karlskrona	4 057	-
Linköping	192 000	-
Luleå	25 125	-
MODO	36 218	-
Skellefteå	171 639	-
Örebro	58 456	-
Brynäs	184 840	-
Färjestad	83 076	-
Malmö		-
Rögle		-
Växjö	9 736	-

Markus Eriksson & Mattias Svensson

Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Postadress: Box 823, 301 18 Halmstad
Telefon: 035-16 71 00
E-mail: registrator@hh.se
www.hh.se